

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Wukśniki PLH280038

Zadanie zrealizowane w ramach projektu V osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko POIS.05.03.00-00-186/09 „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski”, współfinansowanego w 80% ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a w 20% z budżetu Państwa

Olsztyn, 2014 rok

Wstęp

Plan Zadań Ochronnych (PZO) dla obszaru Natura 2000 „Jezioro Wukśniki” PLH280038 jest jednym z pierwszych planów zadań ochronnych realizowanych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Zrealizowany został w ramach projektu V osi Priorytetu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko POIS.05.03.00-00-186/09 „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski”.

Głównymi założeniami projektu było:

- Stworzenie narzędzia w celu lepszego zarządzania zasobami przyrody, wskazującego na wartości przyrodnicze danego obszaru oraz praktyczne sposoby jego ochrony poprzez wykonywanie wytyczonych działań ochronnych, pozwalających na utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków;
- Wykształcenie grupy wykwalifikowanych i doświadczonych „planistów Natury 2000”, wzmacniających zasoby ludzkie do realizacji nadzoru nad obszarami Natura 2000 w przyszłości;
- Zapewnienie warunków harmonijnego rozwoju gmin położonych na terenie obszarów Natura 2000, zgodnego z zasadami ekorozwoju oraz jasne określenie kierunków i zasad tego rozwoju poprzez identyfikację zagrożeń, a także potencjalnych konfliktów między celami ochrony obszaru „naturowego”, a rozwojem gospodarczym regionu;
- Edukacja ekologiczna społeczeństwa, której celem będzie zwiększenie akceptacji dla istnienia obszarów „naturowych” i zasad w nich obowiązujących;
- Określenie priorytetów i działań związanych z osiągnięciem celów ochrony na obszarach Natura 2000 i podział tego procesu na etapy;
- Stworzenie platformy komunikacyjno-informacyjnej, jako narzędzia współpracy wszystkich zainteresowanych oraz komunikacji pomiędzy nimi.

Podstawami prawnymi, które posłużyły do realizacji niniejszego projektu były:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku *w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. *w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000* (Dz. U. z 2010r. Nr 77, poz. 510);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.);
- Wytyczne „Opracowanie planu zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000” Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska;
- SDF.

Ogólny opis obszaru

Do opracowania niniejszego Planu wykorzystano aktualne dane terenowe ekspertów: Pani dr. hab. Hanny Ciecierskiej i dr inż. Piotra Dynowskiego z Wydziału Biologii, Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz istniejące dane z SDF, dane niepublikowane, jak również plany i strategie regionalne (gminne, powiatowe, wojewódzkie).

Beneficjentem koordynującym planu jest Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie: Iwona Mirowska-Ibron - Regionalny Planista PZO, dr inż. Elwira Bałdyga - Koordynator planu oraz dr inż. Tomasz Bałdyga - wykonawca opracowania map cyfrowych.

1. Etap wstępny pracy nad Planem

1.1. Informacje ogólne

Nazwa obszaru	Jezioro Wukśniki
Kod obszaru	PLH280038
Opis granic obszaru	Numeryczny wektor granic GIS przekazany przez Zamawiającego załącznik nr 1
SDF	plik PDF SDF stanowiący załącznik nr 2
Położenie	woj. warmińsko-mazurskie, pow. ostródzki, gm. Miłakowo.
Powierzchnia obszaru (w ha)	326,1 ha
Status prawny	Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty. Obszar został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE L 33 z 8.2.2011, str. 146-411)
Termin przystąpienia do sporządzenia Planu	01.01.2012 r.
Termin zatwierdzenia Planu 2014 roku
Koordynator Planu	Elwira Bałdyga, elwira.baldyga.olsztyna@rdos.gov.pl , +48 89 537 21 19
Planista Regionalny	Iwona Mirowska-Ibron, iwona.mirowska-ibron.olsztyn@rdos.gov.pl , +48 89 537 21 09
Sprawujący nadzór	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie, ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn

1.2. Ustalenie terenu objętego Planem

L.p.	Nazwa krajowej formy ochrony przyrody pokrywającej się z obszarem	Dokument planistyczny	Uzasadnienie wyłączenia części terenu ze sporządzania PZO	Procent powierzchni obszaru pokryty istniejącym dokumentem planistycznym
1	Narieński Obszar Chronionego Krajobrazu	brak	Nie zachodzą przesłanki do wyłączenia ze sporządzenia PZO	0

UWAGA: Dane te należy także przekazać w warstwie informacyjnej systemów informacji przestrzennej GIS zgodnie z wymaganiami zawartymi w pkt 13.

1.3. Mapa obszaru Natura 2000

Mapa obszaru Ostoi stanowi załącznik nr 1 do planu zadań ochronnych.

1.4. Opis założeń do sporządzenia Planu

Obszar o znaczeniu dla Wspólnoty „Jezioro Wukśniki PLH280038” został wyznaczony w związku z wymogiem wypełnienia zobowiązań Polski wynikających z Dyrektywy Rady w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory.

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6(1) dyrektywy siedliskowej (DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. *w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* – Dz. U. UE. L 206 z 22.7.1992 ze zm.).

Ponadto obowiązek sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. Z 2009 r. Nr 151, poz. 1220., ze zm.).

Teren Ostoi nie pokrywa się z obszarem rezerwatu przyrody. W związku z powyższym, nie może mieć zastosowanie przepis art. 28 ust. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.) tj. możliwość odstąpienia od sporządzenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 lub jego części, z uwagi na brak zapisów w planie dotyczących obszaru Natura 2000.

Plan zadań ochronnych powinien być skutecznym narzędziem do zarządzania zasobami przyrody, dla których wyznaczono obszar Natura 2000. Podstawowym celem opracowania planu zadań ochronnych jest zagwarantowanie odpowiedniej ochrony służącej zachowaniu głównych przedmiotów ochrony.

Plan ma określić aktualny stan przedmiotów ochrony, zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia ich właściwego stanu, przez co należy rozumieć zapewnienie ciągłości istnienia gatunków i siedlisk przyrodniczych na danym terenie oraz niezbędne działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie, a także terenu i terminu ich wdrażania.

W świetle przepisów ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawiając plan zadań ochronnych, zobowiązany jest kierować się, przede wszystkim koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Obszar o znaczeniu dla Wspólnoty „Jezioro Wukśniki” PLH280038 o powierzchni 326,1 ha został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2011/64/UE jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (decyzja Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. *w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny* (Dz. U. UE L 33 z 8.2.2011, str. 146-411)).

Od wschodu teren obszaru znajduje się w pewnej odległości od OSOP Rzeka Pasłęka oraz od północnego-zachodu od OSOP Uroczysko Markowo.

Walory przyrodnicze obszaru:

Występowanie 5 typów (6 podtypów) siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej:

- Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic *Charetea* (kod 3140)
- Grąd subatlantycki (kod 9160-1)
- Grądy zboczowe (kod 9170-3)
- Niżowy łąg jesionowo-olszowy (kod 91E0-3)
- Źródłiskowe lasy olszowe na niżu (kod 91E0-4)
- łąg wiązowo-jesionowy śledzienicowy (kod 91F0-2)

Gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej:

- Koza *Cobitis taenia* (kod 1149)
- Różanka *Rhodeus sericeus* (kod 1134)
- Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar* (kod 1060)
- Kumak nizinny *Bomina bombina* (kod 1188),

Gatunki reliktowe fauny bezkręgowej;

Atractides lacustris - Hydrachnidia, Acari

Pionacercus vatrax - Hydrachnidia, Acari

Pallasiola quadrispinosa- Amphipoda, Crustacea

Głównym celem ochrony obszaru jest zachowanie odpowiedniej reprezentacji jezior mezotroficznych, w tym jezior głębokich, bardzo czystych (I klasa czystości), z występowaniem w jeziorze gatunków „naturowych” ryb oraz doskonale zachowaną bezkręgową fauną gatunków reliktowych.

Ogólny stan zachowania siedliska w sieci Natura 2000 na podstawie wyników raportowania jest dobry.

Głównymi zagrożeniami dla zachowania siedliska 3140 na omawianym obszarze jest szeroko pojęta eutrofizacja – dopływ biogenów ze zlewni, a co za tym idzie rozwój fitoplanktonu (zmniejszenie przejrzystości wody). Ze względu na rolniczy charakter zlewni jezioro poddane jest wpływowi gospodarki agrarnej. Atrakcyjność jeziora wpływa na wzrost turystyki, liczby kąpiących się, biwakujących i zainteresowania płetwonurków.

1.5. Ustalenie przedmiotów ochrony objętych Planem

Lp.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	% pokrycia	Pop. osiadł.	Pop. łąkowa	Pop. migracyjna	Stopień reprezent.	Względ. pow.	Stan zachow.	Ocena ogólna	Opinia dot. wpisu
S1	3140	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic <i>Charetea</i>	<i>Charetea</i>	36,6 %				A	C	B	B	W wyniku inwentaryzacji i terenowej zmiana powierzchni
S2	91E0-3	Niżowy łąg jesionowo-olszowy	<i>Fraxino-Alnetum</i>	2,4 %				B	C	C	B	Zmiana powierzchni w wyniku inwentaryzacji i terenowej
S3	91E0-4	Źródłiskowe lasy olszowe na niżu (grupa niejednorodna fitosocjologicznie, zbiorowiska ujmowane jako <i>Cardamino-Alnetum glutinosae</i> lub <i>Fraxino-Alnetum</i> lub źródłiskowe podzespoły <i>Fraxino-Alnetum</i>)	<i>Cardamino-Alnetum glutinosae</i> lub <i>Fraxino-Alnetum</i>	0,005 %				B	C	C	C	Zmiana powierzchni w wyniku inwentaryzacji i terenowej
S4	91F0-2	Łąg wiązowo-jesionowy śledziennicowy, pozostający pod wpływem ruchomych wód niepowodujących powierzchniowych zalewów	<i>Ficario-Ulmetum chrysosple nietosum</i>	0,7 %				B	C	C	B	Zmiana powierzchni w wyniku inwentaryzacji i terenowej

S5	9160-1	Grąd subatlantycki	<i>Stellario-Carpinetum</i>	9,2 %				B	C	C	B	Zmiana powierzchni w wyniku inwentaryzacji i terenowej
S6	9170-3	Grądy zboczowe	zbiorowisko <i>Acer platanoides</i> - <i>Tilia cordata</i>)	1,54 %				B	C	C	C	Zmiana powierzchni w wyniku inwentaryzacji i terenowej

Gdzie symbol: S oznacza siedliska, R – rośliny, Z – zwierzęta (w tym ptaki). Uwaga: Siedliska i/lub gatunki nie wykazane jako przedmioty ochrony w SDF w momencie przystąpienia do sporządzenia PZO, a kwalifikujące się do tego o czym świadczy dostępna wiedza zaznaczamy indeksem „p” w kolumnie Lp. i wpisujemy kursywą. W tabeli wpisujemy dane z SDF po zweryfikowaniu o dostępne inne dane.

1.6. Opis procesu komunikacji z różnymi grupami interesu.

Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwił zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu.

Na każdym etapie opracowania projektu planu zadań ochronnych, przyjęto zasadę otwartości i jawności w stosunku do wszystkich zainteresowanych grup społecznych. Takie założenie pozwoliło na zapewnienie skuteczności ochrony poprzez wypracowanie sposobów ochrony/zadań ochronnych akceptowanych przez grupy interesu.

Wszelkie działania w zakresie konsultacji społecznych odbywały się w formie pisemnej. W tej formie przekazywane były wszelkie wnioski ze strony zainteresowanych stron oraz informacje, podsumowania, zapytania itp.

Przed rozpoczęciem prac nad planem zadań ochronnych, umieszczono w prasie lokalnej obwieszczenie informujące o rozpoczęciu prac nad niniejszym planem.

Ponadto założono przeprowadzenie dwóch warsztatów:

- informacyjnych na etapie przystąpienia do opracowania projektu, które odbyły się 14 lutego 2012 roku w sali konferencyjnej Ochotniczej Straży Pożarnej w Miłakowie, mające na celu przekazanie informacji o projekcie, przedstawienie najważniejszych problemów związanych z przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000, wyłonienie spośród uczestników Zespołu Lokalnej Współpracy oraz wypracowanie wspólnej wizji ochrony obszaru Natura 2000, uwzględniającej obowiązek ochrony przedmiotów ochrony, wykorzystującej wiedzę naukową oraz lokalną wiedzę na temat obszaru oraz potrzeby i dążenia osób i podmiotów korzystających z obszaru.
- dyskusyjnych - na etapie opracowania dokumentu planu zadań i konsultacji z ZLW, które odbyły się 28 listopada 2012 roku w Nadleśnictwie Dobrocin.

Informacje odnośnie projektu planu zadań zostały umieszczone w gazecie lokalnej - „Gazeta Olsztyńska”, tablicy ogłoszeń RDOŚ, stronie

internetowa RDOŚ: www.rdos.gov.pl w zakładce „Plany zadań ochronnych Natura 2000”. Natomiast nt. warsztatów na stronie internetowej RDOŚ w zakładce „Plany zadań ochronnych Natura 2000” oraz poprzez indywidualne zaproszenia wysyłane pocztą tradycyjną i elektroniczną wszystkim interesariuszom.

Uwagi do Projektu Planu Zadań Ochronnych zgłaszano na adres: sekretariat.olsztyn@rdoś.gov.pl lub elwira.baldyga.olsztyn@rdos.gov.pl.

Kluczowe grupy interesu, tj. o dominującym wpływie na obszar NATURA 2000, wynikającego ze skali lub charakteru prowadzonej działalności, na bieżąco zapraszano do udziału w procesie opracowania projektu, w ramach spotkań roboczych.

W przypadku wystąpienia zasadniczego konfliktu pomiędzy proponowanymi zadaniami ochronnymi, a oczekiwaniami mieszkańców lub użytkowników przedmiotowego obszaru Ostoja założono możliwość zorganizowania odrębnego spotkania.

Gromadzono całość korespondencji wraz z protokołami ze spotkań i listami obecności w celu udokumentowania przebiegu procesu komunikacji.

1.7. Kluczowe instytucje/osoby dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności *(W przypadku podmiotów prywatnych należy uzyskać ich zgodę na zamieszczenie danych personalnych w projekcie PZO w formie pisemnego oświadczenia).*

Instytucja/osoby	Zakres odpowiedzialności	Adres siedziby instytucji/osoby	Kontakt
Marszałek Województwa / Urząd Marszałkowski	Zadania planistyczne dla województwa	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko- Mazurskiego ul. Emilii Plater 1 10-562 Olsztyn	tel. 89 524 89 45 faks. 89 521-89-61 do@warmia.mazury.pl
Starostwo Powiatowe w Ostródzie	Regionalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne	Starostwo Powiatowe w Ostródzie ul. Grunwaldzka 19A 14-100 Ostróda	tel. 89 642 98 00, fax. 89 642 98 17 sekretariat@powiat.ostroda.pl
Urząd Miasta i Gminy Miłakowo	Lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne	Urząd Miasta i Gminy Miłakowo ul. Olsztyńska 16 14-310 Miłakowo	tel. 89 757 83-00 fax. 89 757 83-21 sekretariat.milakowo@milakowo.eu

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku	Zarządzanie wodami w obszarze	RZGW w Gdańsku ul. Franciszka Rogaczewskiego 9/19 80-804 Gdańsk	tel.: (58) 326 18 88 fax: (58) 326 18 89 sekretariat@gdansk.rzgw.gov.pl
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie	Gospodarka leśna i ochrona przyrody	RDLP w Olsztynie ul. Kościuszki 46/48 10-959 Olsztyn	tel.: 89 527 21 70, fax.: 89 521 02 10 rdlp@olsztyn.lasy.gov.pl
Nadleśnictwo Dobrocin	Gospodarka leśna i ochrona przyrody Zachowanie w lasach naturalnych bagien i torfowisk (art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy <i>o lasach</i>)	Nadleśnictwo Dobrocin Dobrocin 20 14-330 Małydy	tel. 89 758 17 37, 89 758 17 72, 89 758 6169 fax. 89 679 18 52 dobrocin@olsztyn.lasy.gov.pl
Gospodarstwo Rybackie w Bogaczewie	Nadzór nad zarządzanymi wodami		tel. 89 757 40 31
Regionalny Konserwator Przyrody	Realizacja polityki ochrony środowiska na obszarze województwa, nadzór nad obszarami sieci Natura 2000, promocja i udostępnianie informacji w tym zakresie	RDOŚ w Olsztynie ul. Dworcowa 60 10-437 Olsztyn	tel. 89 537 21 00 sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl
Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Prowadzenie doradztwa rolniczego, upowszechnianie programów rolnośrodowiskowych	Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego ul. Jagiellońska 91 10-356 Olsztyn	tel. (89) 535 76 84, (89) 526 44 39, (89) 526 82 29 sekretariat@w-modr.pl
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Ostródzie	Prowadzenie doradztwa rolniczego, upowszechnianie programów rolnośrodowiskowych	PZDR w Ostródzie ul. Sportowa 1 14-100 Ostróda	tel. 89 646 24 24 pzdr.ostroda@w-modr.pl

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa		ARiMR ul. Św. Wojciecha 2 10-038 Olsztyn	tel. 89 521 09 20/22 warminsko_mazurski@arimr.gov.pl
Agencja Nieruchomości Rolnych		Agencja Nieruchomości Rolnych Oddział Terenowy w Olsztynie ul. Głowackiego 6, 10-448 Olsztyn	(89) 52-48-800, (89) 52-48-801, 52-48-806 fax. (89) 52-48-802, 52-48-807 olsztyn@anr.gov.pl
Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie	nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem urządzeń wodnych i melioracyjnych	Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie ul. Partyzantów 24 10-526 Olsztyn	tel. 89 521 71 00 sekretariat@zmiuw.pl
Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie	Nadzór nad stanem jakości wód	WIOŚ w Olsztynie ul. 1-go Maja 13b 10-117 Olsztyn	tel: 89 522 08 00 fax: 89 527 32 84 sekretariat@wios.olsztyn.pl
Przedstawiciel lokalnego biznesu FUTURA XXI Mariusz Białek	Prowadzenie działalności gospodarczej zgodnej z zapisami PZO	FUTURA XXI ul. Zbyszka Cybulskiego 3 00-725 Warszawa	mbialek@prosperum.pl

1.8. Zespół Lokalnej Współpracy (W przypadku podmiotów prywatnych należy uzyskać ich zgodę na zamieszczenie danych personalnych w projekcie PZO w formie pisemnego oświadczenia).

Imię i nazwisko	Funkcja	Nazwa instytucji /grupy interesu, którą reprezentuje	Kontakt
Mgr inż. Iwona Mirowska-Ibron	Planista Regionalny	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie	89 537 21 09 iwona.mirowska-ibron.olsztyn@rdos.gov.pl
Dr inż. Elwira Bałdyga	Koordinator Planu	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie	89 537 21 19 elwira.baldyga.olsztyn@rdos.gov.pl
Dr hab. Hanna Ciecierska	Hydrobiolog Ekspert ds. siedlisk wodnych	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Biologii	89 524 51 21 makrof@uwm.edu.pl
Dr inż. Piotr Dynowski	Ekspert ds. siedlisk przyrodniczych nieleśnych i leśnych	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Biologii	502 846 907 piotr@jezioro.com.pl
Mgr inż. Maria Mellin	Regionalny Konserwator Przyrody	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie	89 537 21 00 maria.mellin.olsztyn@rdos.gov.pl
Mariusz Smoliński	Członek ZLW, Przedstawiciel gminy	Urząd Miasta i Gminy Miłakowo	89 757 83 45 sirodowisko@milakowo.eu
Justyna Kowalczyk	Członek ZLW, Przedstawiciel gminy	Urząd Miasta i Gminy Miłakowo	89 757 83 45 sirodowisko@milakowo.eu
Anna Bartoszewicz	Członek ZLW, Przedstawiciel PGL LP	RDLP Olsztyn	89 521 01 85 ochrona@olsztyn.lasy.gov.pl
Maria Jankowska	Członek ZLW	Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olsztynie	665 690 562 m.jankowska@w-modr.pl
Medard Pawłuszko	Członek ZLW	Powiatowy Zespół Doradztwa	89 757 47 61

		Rolniczego w Ostródzie	pzdr.pstroda@w-modr.pl
Stanisław Banach	Członek ZLW	Ochotnicza Straż Pożarna w Miłakowie	89 757 83 37 ospmilakowo@gmail.com
Jerzy Łaźniewski	Członek ZLW	Pracownia Badań Środowiskowych ACER	608 897 831 biuro@acer.mazury.pl
Marek Wilczopolski	Członek ZLW	RZGW Gdańsk	533 261 888
Andrzej Florczuk	Członek ZLW	OT ANR Olsztyn	89 524 88 46
Jacek Pacho	Członek ZLW	Nadleśnictwo Dobrocin	tel. 89 758 17 72 wew. 41, jacek.pacho@olsztyn.lasy.gov.pl
Michał Zega	Członek ZLW	Leśniczy Leśnictwa Włodowo	tel. 89 758 71 83 dobrocin@olsztyn.lasy.gov.pl
Daniel Gołowicz	Członek ZLW	ANR Biuro Terenowe w Morągu	
Jan Obiała	Członek ZLW	Sołtys sołectwa Mysłaki	
Marta Gromek	Członek ZLW	Sołtys sołectwa Książnik	
Tomasz Adamczyk	Członek ZLW	ARiMR OR Olsztyn	89 523 00 81 tomashadams@wp.pl
Tomasz Kaczmarczyk	Członek ZLW	ARiMR OR Olsztyn	tomek.kac1@wp.pl
Katarzyna Makowska	Członek ZLW	ARiMR OR Olsztyn	makowska.katarzyna@vp.pl
Mariusz Białek	Członek ZLW, właściciel gruntów	Prezes Futura XXI Sp. z o.o.	mbialek@prosperum.pl
Michał Górny	Członek ZLW	AQUARIUS Ul. Gnieźnieńska 21 85-313 Bydgoszcz	501-584-262

2. Etap II Opracowanie projektu Planu

Moduł A

2.1. Informacja o obszarze i przedmiotach ochrony

W tej części, oprócz zestawienia istniejących i dostępnych materiałów, należy krótko ocenić stopień ich wystarczalności i kompletności z punktu widzenia celu opracowania Planu

Typ informacji	Dane referencyjne	Zakres informacji	Wartość informacji	Źródło dostępu do danych
Materiały publikowane	CIECIERSKA H., 2008. Makrofity jako wskaźniki stanu ekologicznego jezior. Rozprawa i Monograf. ,139, Wydaw. Uniw. War.-Mazur., Olsztyn	Kompletny	Wysoka. Opis roślinności jeziora z 2006 roku, z oceną stanu ekologicznego na podstawie makrofitów	Biblioteka RDOŚ Olsztyn
Materiały publikowane	Hołdyński Cz., Krupa M. (red.). 2009. Obszary Natura 2000 w województwie warmińsko-mazurskim. Wydawnictwo Mantis, Olsztyn.	Kompletny zgodnie z SDF	Wysoka. Opis siedlisk i gatunków przyrodniczych objętych Dyrektywą Siedliskową zinwentaryzowanych w 2008 roku na potrzeby WZS.	Biblioteka RDOŚ Olsztyn
Materiały publikowane	Hołdyński Cz. (red.). 2010. Siedliska i gatunki Natura 2000. Raport z inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej w lasach Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie i części Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku w latach 2006-2008.	Kompletny	Wysoka. Szczegółowa inwentaryzacja siedlisk i gatunków Natura 2000 przeprowadzona w latach 2006-2008. Zawiera zweryfikowane informacje o występujących gatunkach i siedliskach na danych obszarach.	Biblioteka RDOŚ Olsztyn

	WIOŚ OLSZTYN 2005. Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2004, Biblioteka Monitoringu Środowiska	Kompletny	Wysoka, Opis jakości wód jeziora na podstawie parametrów chemicznych oraz fitoplanktonu i zoobentosu	Biblioteka RDOŚ, WIOŚ Olsztyn
	Cichocka M. 2003. Nowe stanowiska <i>Atractides lacustris</i> (Lundblad, 1925) <i>Hydrachnellae</i> , <i>Actinedida</i> w jeziorach mezotroficznym na Pojezierzu Mazurskim. Zoologia na progu XXI wieku. Streszczenia referatów i plakatów ogólnopolskiej Konferencji. Toruń, 15 - 18. IX. 2003: 102-103.		Częściowa, Opis występowania reliktowych wodopójek <i>Atractides lacustris</i> i <i>Pionacercus vatrax</i> i kielża <i>Pallasiola quadrispinosa</i> w J. Wuksniki	
	Żmudziński L. 1981. Ochrona reliktovej fauny jezior pomorskich i mazurskich. Chrońmy Przyr. Ojcz., 6:17-22.		Wysoka, Opis występowania reliktowych wodopójek <i>Atractides lacustris</i> i <i>Pionacercus vatrax</i> i kielża <i>Pallasiola quadrispinosa</i> J. Wuksniki	
	Żmudziński L. 1990. Past and recent occurrence of Malacostraca glacial relicts In Polish lakes. Ann. Zool. Fennici., Helsinki, 27: 227-230.		Wysoka, Opis występowania reliktowych wodopójek <i>Atractides lacustris</i> i <i>Pionacercus vatrax</i> i kielża <i>Pallasiola quadrispinosa</i> w J. Wuksniki	
Materiały niepublikowane	Ruszczyńska J., 2006. Ocena stanu ekologicznego jeziora Wuksniki na podstawie makrofitów, Katedra	kompletny	Wysoka, opis roślinności jeziora z oceną stanu ekologicznego	Katedra Botaniki i Ochrony Przyrody,

	Botaniki i Ochrony Przyrody, UWM, Olsztyn (praca magisterska)		wykonane w 2005 roku	UWM, Olsztyn
Materiały niepublikowane	Wróblewska J. 2002. Charakterystyka wodopójek (Hydracarina) jeziora Wukśniki. Praca magisterska w maszynopisie. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, 35 pp.		Wysoka, Opis występowania reliktowych wodopójek <i>Atractides lacustris</i> i <i>Pionacercus vatrax</i> w J. Wukśniki	
<i>Plany/programy/strategie/projekty</i>	Należy podać tytuł, autora, instytucję, która opracowała dokument, datę wykonania i okres obowiązywania			
<i>Raporty</i>	Prace wykonane przez ekspertów w trakcie prac na Planem			
<i>Opinie</i>	Opinie ekspertów, członków Zespołu Doradztwa Merytorycznego sformułowane w trakcie prac nad Planem			

Należy wymienić wszystkie źródła informacji wykorzystane w procesie opracowywania PZO. Podać należy pełną literaturę opublikowaną, dane nieopublikowane oraz informacje ustne.

2.2. Ogólna charakterystyka obszaru

Jeziro Wukśniki znajduje się na obszarze jednostki fizyczno-geograficznej Pojezierze Olsztyńskie [Kondrackiego (1994)] oraz według regionalizacji geobotanicznej w krainie Wschodniopomorskiej (Matuszkiewicz 1993). Jezero położone jest w zachodniej części tego pojezierza i zostało uformowane w fazie pomorskiej i poznańskiej zlodowacenia bałtyckiego. Otoczenie jeziora jest pagórkowate (do 50 m różnicy pomiędzy powierzchnią zwierciadła wody, a najbliższymi wzniesieniami). Wokół zbiornika dominują gleby typu piasek i żwir.

Jeziro jest najgłębszym akwenem Pojezierza Mazurskiego (głębokość maksymalna 68,0 m, powierzchnia 117,1 ha), nie ma istotnych dopływów wód powierzchniowych. Odpływ następuje ku północnemu zachodowi, do jeziora Mildzie.

Jeziro Wukśniki otaczają głównie tereny użytkowane rolniczo, wśród których przeważają obszary łąkowe i pastwiskowe. Większe kompleksy leśne znajdują się tylko na południowo-wschodnim brzegu zbiornika. Najbliższa wieś - Mysłaki (na północy) znajduje się na skraju wyznaczonego obszaru, w odległości około 1 km od jeziora i nie posiada kanalizacji. Zanieczyszczenia bytowo-gospodarcze częściowo wpływają bezpośrednio do zbiornika. Jezero nie posiada zabudowy rekreacyjnej, szczególnie w okresie letnim jest intensywnie wykorzystywane turystycznie, w sposób niekontrolowany. Nad jeziorem znajduje się kąpielisko z pomostem. Istniejący niegdyś ośrodek wypoczynkowy jest obecnie nieczynny.

Ogólny stan zachowania siedliska w sieci Natura 2000 na podstawie wyników raportowania jest dobry.

Głównymi zagrożeniami dla zachowania siedliska 3140 na omawianym obszarze jest szeroko pojęta eutrofizacja – dopływ biogenów ze zlewni, a co za tym idzie rozwój fitoplanktonu (zmniejszenie przejrzystości wody). Ze względu na rolniczy charakter zlewni jezioro poddane jest wpływom gospodarki agrarnej. Atrakcyjność jeziora wpływa na wzrost turystyki, liczby kąpiących się, biwakujących i zainteresowania płetwonurków.

Od wschodu teren obszaru znajduje się w pewnej odległości od OSOP Rzeka Pasłęka a od północnego-zachodu od OSOP Uroczysko Markowo.

Walory przyrodnicze obszaru:

Występowanie 5 typów (6 podtypów) siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej:

- Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic *Charetea* (kod 3140)
- Grąd subatlantycki (kod 9160)
- Grądy zboczowe (kod 9170-3)
- Niżowy łąg jesionowo-olszowy (kod 91E0-3)
- Źródłiskowe lasy olszowe na niżu (kod 91E0-4)
- Łęg wiązowo-jesionowy śledzienicowy (kod 91F0-2)

Gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej występujące na obszarze, nie będące przedmiotami ochrony:

- Koza *Cobitis taenia* (kod 1149)
- Różanka *Rhodeus sericeus* (kod 1134)
- Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar* (kod 1060)

- Kumak nizinny *Bomina bombina* (kod 1188),
Gatunki reliktowe fauny bezkręgowej;
Atractides lacustris - Hydrachnidia, Acari
Pionacercus vatrax - Hydrachnidia, Acari
Pallasiola quadrispinosa- Amphipoda, Crustacea

Głównym celem ochrony obszaru jest zachowanie odpowiedniej reprezentacji jezior mezotroficznych, w tym jezior głębokich, bardzo czystych (I klasa czystości), z występowaniem w jeziorze gatunków „naturowych” ryb oraz doskonale zachowaną bezkręgową fauną gatunków reliktowych.

2.3. Struktura własności i użytkowania gruntów *(Dane użytkowania i pokrycia terenu z programu CORINE Land Cover 2006, bądź jeśli*

jest to możliwe dane dokładniejsze np. PODGiK).

Typy użytków gruntowych	Typ własności	Powierzchnia użytków w ha	% udział powierzchni w obszarze
Lasy	Gmina Miłakowo	0,64	0,2
	Marszałek województwa	9,34	2,86
	Nadleśnictwo Dobrocin	15,82	4,85
	Osoba fizyczna	7,16	2,19
	Sp. ANR	13,96	4,28
	Sp. z o.o.	9,7	2,97
Wody stojące	Marszałek województwa	119,47	36,63
Obszary nieleśne	Gmina Miłakowo	2,7	0,83
	Marszałek województwa	0,45	0,14
	Osoba fizyczna	7,5	2,3
	Sp. ANR	115	35,26
	Sp. z o.o.	24,43	7,49

UWAGA: Dane te należy także przekazać w warstwie informacyjnej systemów informacji przestrzennej GIS w nieprzetworzonej formie otrzymanej ze źródła referencyjnego (np. PODGiK).

2.4. Zagospodarowanie terenu i działalność człowieka (nie dotyczy)

Tabela wymaga uszczegółowienia w odniesieniu do przedmiotów ochrony, np. kiedy ochroną objęte są siedliska nieleśne – łąki i murawy - należy doprecyzować informację biorąc pod uwagę strukturę pakietów programu rolnośrodowiskowego.

Typy użytków	Typ własności	Powierzchnia objęta dopłatami UE w ha	Rodzaj dopłaty, działania/priorytetu/programu,
Lasy	Lasy Państwowe	wg jednostek wdrażających	wg jednostek wdrażających
	Lasy komunalne		
	Lasy prywatne		
Sady			
Trwałe użytki zielone			
Wody			
Tereny zadrzewione lub zakrzewione			
Inne			

2.5. Istniejące i projektowane plany/programy/projekty dotyczące zagospodarowania przestrzennego

W tej części należy podać informację o przyjętych wdrażanych i projektowanych planach/programach/projektach, które mogą mieć wpływ na przedmioty ochrony. „Przez tytuł opracowania należy rozumieć pełną nazwę, nr aktu prawnego, organ ustanawiający/wydający, a w przypadku aktów publikowanych także miejsce publikacji, nr i poz.”.

Tytuł opracowania	Instytucja odpowiedzialna za przygotowanie planu/programu/wdrażanie projektu	Ustalenia planu/programu/projektu mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Przedmioty ochrony objęte wpływem opracowania	Ustalenia dot. działań minimalizujących lub kompensujących
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta	Urząd Miasta i Gminy Miłakowo	Wprowadzenie zapisu odnośnie pasa ochronnego wokół jeziora jako obszaru ochrony ścisłej. Nie dopuszcza się tu wypasu bydła i pozyskiwania	Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki	brak

<p>i gminy Miłakowo - Uchwała Nr XL II/250/2013 Rady Miejskiej w Miłakowie z dnia 17 grudnia 2013 roku <i>w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowania i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Miłakowo</i></p>		<p>drewna (w tym martwych drzew) nawet jeśli pas ochronny nie pokrywa się z siedliskami Natura 2000 według załącznika mapowego stanowiącego załącznik nr 8 do zarządzenia.</p> <p>Dopuszcza się wprowadzenie nasadzeń nadwodnych gatunkami charakterystycznymi dla danego typu siedliska w formie zadrzewień, po uprzedniej konsultacji z RDOŚ w Olsztynie.</p> <p>Dopuszcza się budowę lekkiej infrastruktury turystycznej po uzyskaniu opinii RDOŚ.</p> <p>Wszelkie inwestycje dotyczące m.in. budowy ferm wiatrowych, budynków mieszkalnych i usługowych w granicach obszaru muszą być poprzedzone przeprowadzeniem ocen oddziaływania na środowisko.</p>	<p>z podwodnymi łąkami ramienic <i>Charetea</i> (kod 3140)</p> <p>Grąd subatlantycki (kod 9160-1)</p> <p>Grądy zboczowe (kod 9170-3)</p> <p>Niżowy łąg jesionowo-olszowy (kod 91E0-3)</p> <p>Źródłiskowe lasy olszowe na niżu (kod 91E0-4)</p> <p>Łęg wiązowo- jesionowy śledziennicowy (kod 91F0-2)</p>	
<p>Prognoza oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu na lata 2010-2019 Nadleśnictwo Dobrocin RDLP w Olsztynie</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie Nadleśnictwo Dobrocin</p>	<p>Nie zaplanowano zabiegów gospodarczych w siedliskach leśnych – brak negatywnych skutków oddziaływania planu</p>	<p>ww. siedliska leśne</p>	<p>brak</p>

UWAGA: Dane te należy także przekazać w rastrowej warstwie informacyjnej systemów informacji przestrzennej GIS zgodnie z wymaganiami zawartymi w pkt 13.

2.6. Informacja o przedmiotach ochrony objętych Planem wraz z zakresem prac terenowych – dane zweryfikowane

Przedmiot ochrony	Ocena ogólna	Powierzchnia	Liczba stanowisk	Rozmieszczenie w obszarze	Stopień rozpoznania	Zakres prac terenowych uzupełniających/ Uzasadnienie do wyłączenia z prac terenowych
Siedliska przyrodnicze						
3140 - Twardowodne oligo-i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic <i>Charetea</i>	A	119,46 ha		3-402	80%	Badanie roślinności zanurzonej wykonano metodą mapowania jeziora (całej strefy fitolitoralu) przy pomocy kotwicy i odbiornika GPS. W miejscach szczególnie narażonych na antropopresję dokonano badań podwodnych.
91E0-3 - Nizowy łąg jesionowo-olszowy <i>Fraxino-Alnetum</i>	B/C	7,87 ha		3-213/1, 3-214, 3-402, 3-3051/5, 5-70, 3-211/3, 3-215/1, 3-215/2, 3-215/7, 3-402, 3-179/1, 3-402, 5-75, 5-72, 3-179/1, 5-71/11, 3-402, 5-71/11	90%	Ocenę siedliska wykonano na podstawie badań terenowych, w czasie których przeprowadzono analizę składu gatunkowego roślinności występujących na całej powierzchni obszaru.
91E0-4 - Źródłiskowe lasy olszowe na nizinie (grupa niejednorodna fitosocjologicznie, zbiorowiska ujmowane jako <i>Cardamino-Alnetum glutinosae</i> lub źródłiskowe podzespoły	C	0,016 ha		3-402, 5-70	100%	Ocenę siedliska wykonano na podstawie badań terenowych, w czasie których przeprowadzono analizę składu gatunkowego roślinności występujących na całej powierzchni obszaru.

Fraxino-Alnetum)						
91F0-2 - Łęg wiązowo- jesionowy śledziennicowy, pozostający pod wpływem ruchomych wód niepowodujących powierzchniowych zalewów (<i>Ficario-Ulmetum chrysosplenietosum</i>).	B	0,72 ha		3-402, 3-179/1	90%	Ocenę siedliska wykonano na podstawie badań terenowych, w czasie których przeprowadzono analizę składu gatunkowego roślinności występujących na całej powierzchni obszaru.
9160 - Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	B	30,16 ha		3-213/1, 3- 213/2, 3-214, 3- 402, 3-3051/5, 5- 71/14, 5-71/1, 5- 79, 5-3051/3, 5- 70, 3-211/3, 3- 215/1, 3-215/2, 3-3051/4, 3-238, 3-211/2, 3- 215/6, 3-215/3, 3-215/5, 3- 215/7, 3-215/4, 13-3/2, 3-402, 5- 71/10, 5-75, 5- 80/3, 5-72	90%	Ocenę siedliska wykonano na podstawie badań terenowych, w czasie których przeprowadzono analizę składu gatunkowego roślinności występującej na całej powierzchni obszaru. Siedlisko zostało rozpoznane w ograniczonym stopniu ze względu na późny okres wegetacyjny i brak pełnego spektrum wczesnowiosennych gatunków grądowych.
9170-3 - Grądy zboczowe (zbiorowisko <i>Acer platanoides-Tilia cordata</i>)	C	5,02 ha		3-402, 3-3051/5, 3-211/3	90%	Ocenę siedliska wykonano na podstawie badań terenowych, w czasie których przeprowadzono analizę składu gatunkowego roślinności występującej na całej powierzchni obszaru. Siedlisko zostało rozpoznane w ograniczonym stopniu ze względu na późny okres wegetacyjny i brak pełnego

						spektrum wczesnowiosennych gatunków łąkowych.
Gatunki roślin	Nd.					
Gatunki zwierząt	Nd.					

UWAGA: Dane te należy także przekazać w wektorowej warstwie informacyjnej systemów informacji przestrzennej GIS zgodnie z wymaganiami zawartymi w pkt. 13. W części opisowej(2.6.1.; 2.6.2. ; 2.6.3.) należy dokonać analizy uzyskanych wyników.

2.6.1. Typy siedlisk przyrodniczych

2.6.1.1. kod 3140. Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic *Charetea*

Stan zachowania tego siedliska oceniono jako dobry, ponieważ łąki ramieniowe zachowały się w kilku miejscach w postaci różnych płatów – łącznie ponad 2 % fitolitoralu. Duży płat *Charetum tomentosae* zaobserwowano w środkowej części wschodniego brzegu jeziora w pasie trzciny na głębokości 0,5 – 2,0 m. W kilku miejscach występowały również niewielkie płaty *Nitellopsidetum obtusae* i *Ch. fragilis* w części północno-wschodniej i południowo-wschodniej zbiornika na głębokości 4,5 – 5,0 m. Inna roślinność zanurzona typu elodeidów ze związku *Potamion* rozwinęła się bardzo dobrze, głównie w postaci zbiorowisk *Ceratophylletum demersi* (zespół rogatka sztywnego), które zajmują prawie 30 % fitolitoralu. Obok nich znacząco występowały płaty *Ranunculetum circinatis* (zespół jaskra krążkolistnego) oraz płaty *Fontinellum antipyreticae* (zespół mchu zdrojka). Roślinność zanurzona stanowiła ponad połowę fitolitoralu, rozwijała się do głębokości 6,0 miejscami 8,0 m ale ze względu na stromo ukształtowaną misę jeziorną jej pokrycie było niewielkie. Z tego powodu roślinność zajmowała tylko 14,1 % całego jeziora. Jakość wody w jeziorze Wuksniki jest bardzo dobra. Jak wskazują badania WIOŚ Olsztyn, zbiornik należy do jezior reperowych naszego województwa jest pod stałą coroczną kontrolą.

Dokonano również oceny stanu ekologicznego zgodnie z zaleceniami Ramowej Dyrektywy Wodnej Unii Europejskiej (2000) na podstawie makrofitów. Zgodnie z zastosowaną metodą ESMI do oceny jakości jezior (wg Rozporządzenia MŚ 2009) wartości Makrofitowego Wskaźnika Stanu Ekologicznego pozwoliły zaklasyfikować zbiornik do dobrego stanu ekologicznego.

2.6.1.2. kod 9160-1. Grąd subatlantycki

Wokół brzegów jeziora wykształcił się w wielu miejscach wielogatunkowy las liściasty porastający eutroficzne, świeże i słabo wilgotne siedliska. W składzie gatunkowym występuje grab pospolity *Carpinus betulus*, leszczyna pospolita *Corylus avellana*, gwiazdnica wielokwiatowa *Stellaria holostea*, marzanka wonna *Galium odoratum*, wiechlina gajowa *Poa nemoralis*, fiołek leśny *Viola reichenbachiana*, przylaszczka pospolita *Hepatica nobilis*, zawilec gajowy *Anemone nemorosa*, pszeniec gajowy *Melampyrum nemorosum*. W drzewostanie notowano wiekowe dęby *Quercus robur*, jesion wyniosły *Fraxinus excelsior*, lipę drobnokwiatową *Tilia cordata* i klon zwyczajny *Acer platanoides*. W warstwie krzewów dominuje leszczyna z niewielkim udziałem trzmieliny pospolitej *Euonymus europaea*, suchodrzewu pospolitego *Lonicera xylosteum* i głogu jednoszyjkowego *Crataegus monogyna*. W granicach obszaru zmienność tego typu siedliska jest duża. Od ubogich po żyzne i wilgotne lasy

grądowe. Podczas badań stwierdzono silną pinetyzację siedlisk grądowych. Sztucznie wprowadzono tu sosnę *Pinus sylvestris*. Jest jej tu dużo lecz nie odnawia się. Należy ją jednak pozostawić do naturalnego rozkładu.

W granicach zasięgu grąd ten może współwystępować z buczyną niżową (kod 9130-1) *Galio odorati-Fagetum* (=Melico-Fagetum) i innymi postaciami buczyn. W takiej sytuacji odróżnianie grądu z dużym udziałem buka od buczyn niżowych może być trudne. W północnej części Polski, poczynając od granicy zachodniej na wschód pojawia się tendencja do ustępowania buczyn na korzyść grądów subatlantyckich, a następnie subkontynentalnych.

Siedlisko grądu subatlantyckiego jest preferowane przez wiele gatunków chronionych, np. wawrzynek wilczelyko *Daphne mezereum*, lilia złotogłów *Lilium martagon*, podkolan zielonawy *Platanthera chlorantha*, gnieźnik leśny *Neottia nidus-avis*, kruszczyk siny *Epipactis purpurata* czy kruszczyk szerokolistny *E. helleborine*.

Dla zachowania właściwego stanu tego siedliska konieczne jest utrzymanie drzewostanu liściastego z udziałem martwego drewna, dzięki któremu możliwe będzie zapewnienie trwałości ekosystemu jak również różnorodności gatunkowej.

2.6.1.3. kod 9170-3. Grąd zboczowy

Ten wielogatunkowy mezotroficzny i eutroficzny las liściasty wykształcił się fragmentarycznie, na stromych brzegach jeziora w kilku niewielkich miejscach. Jest on charakterystyczny dla zboczy dolin rzecznych, krawędzi wysoczyzn morenowych w postaci jarów i wąwozów oraz wysokich brzegów jezior. Głównymi gatunkami lasotwórczymi na tym siedlisku są: grab *Carpinus betulus*, lipa drobnokwiatowa *Tilia cordata*, dąb szypułkowy *Quercus robur*, klon zwyczajny *Acer platanoides* i miejscami brzoza brodawkowata *Betula pendula*, jesion wyniosły *Fraxinus excelsior* oraz wiąz górski *Ulmus glabra*. Podobnie jak w przypadku grądu subkontynentalnego, występuje tu także zjawisko pinetyzacji (duży udział sosny i gatunków borowych) oraz miejscami monotypizacji (uproszczenie struktury drzewostanu). W przypadku opisywanego obszaru, granica między grądem subkontynentalnym i zboczowym jest trudna do określenia ze względu na domieszkę gatunków obcych. Granica zaciera się również w niżej położonych partiach gdzie obserwuje się przejście grądu zboczowego w łęg. Dodatkową trudność w identyfikacji tego siedliska stanowią stosunkowo małe arealy.

Grądy zboczowe występujące na stromych brzegach mają ogromne znaczenie dla jeziora i pełnią funkcję drzewostanów glebochronnych i przeciwoerozyjnych.

W większości przypadków ten typ siedliska nie jest zagrożony przez gospodarkę leśną, ponieważ włączony jest do kategorii drzewostanów wodochronnych lub przeciwoerozyjnych. Nadanie im statusu siedliska z Zał. I DS. podkreśla ich ważną rolę środowiskową i praktycznie wyłącza z użytkowania gospodarczego. Głównym zagrożeniem dla tego siedliska jest niekontrolowana wycinka starych drzew przez miejscową ludność i dewastacja runa przez quady.

2.6.1.4. kod *91E0-3. Niżowy łęg jesionowo-olszowy

Tereny położone bezpośrednio nad wodą porastają łęgi z głównym udziałem w drzewostanie olszy czarnej *Alnus glutinosa* i jesionu wyniosłego *Fraxinus excelsior*. Podobne siedliska występują na dnach dolin mniejszych rzek i strumieni. W części wschodniej regionu naturalny jest jednostkowy udział świerka *Picea abies*. W obniżeniach terenu obserwuje się zalewy powierzchniowe występujące przez większą część roku. Runo jest obfite. Charakteryzuje się strukturą wielogatunkową, jest wielowarstwowe i wykazujące wyraźną zmienność sezonową.

W wiosennym aspekcie geofitów obserwowany jest zawilec gajowy *Anemone nemorosa*, ziarnopłon wiosenny *Ficaria verna* oraz śleziennica skrętolistna *Chrysosplenium alternifolium*. W runie letnim znamieny jest duży udział grupy roślin nitrofilnych, preferujących żyzne i wilgotne siedlisko: głównie pokrzywy zwyczajnej *Urtica dioica*, podagrycznika pospolitego *Aegopodium podagraria* i jasnoty plamistej *Lamium maculatum*. Warstwa mszysta jest słabo rozwinięta. Są to jednak fitocenozy zaliczane do najbogatszych florystycznie w Polsce. Występują na żyznych madach lub glebach pobagiennych, o dużej zawartości azotu, silnie wilgotnych w ciągu całego roku. Łęgi olszowo-jesionowe są użytkowane rębnie (zwykle w wieku 80 lat) i odnawiane sztucznie lub odrosłowo. W praktyce ciężko jest odtworzyć siedlisko po wyрубie, gdyż odsłonięte przestrzenie bardzo łatwo się zakrzaczają i porastają pokrzywą utrudniając wyprowadzenie właściwego typu drzewostanu.

Niżowe łęgi zajmują najczęściej siedliska leśne określane jako ols jesionowy (OlJ) lub ols (Ol), wyjątkowo – las wilgotny (Lw). Siedliskami przyrodniczymi zależnymi lub przylegającymi do omawianych mogą być najwilgotniejsze postaci grądów (9160-1, 9170-2) i żyznych buczyn (9130-1).

Podstawowym warunkiem zachowania niżowych łęgów jesionowo-olszowych jest utrzymanie naturalnego reżimu wodnego tych siedlisk i brak gospodarki leśnej polegającej na wycince drzew.

Zachowanie we właściwym stanie opisywanego siedliska jest niezwykle ważne, ze względu na masowe obumieranie jesionu. Zjawisko to powoduje zaburzenie właściwej struktury gatunkowej drzewostanów łęgowych.

2.6.1.5. kod *91E0-4. Źródłiskowe lasy olszowe na niżu

W granicach obszaru, punktowo występuje na kilku stanowiskach cenne siedlisko źródłiskowych lasów olszowych na niżu. Są to fazy inicjalne o powierzchni kilku-kilkudziesięciu metrów kwadratowych. Fitocenozy budowane są głównie przez olszę czarną *Alnus glutinosa* w obszarach bezpośrednio zasilanych przez wybijające z podłoża wody źródlisk. Na jednym stanowisku, nad brzegiem jeziora obserwuje się intensywny wypływ wody, która spływa bezpośrednio do misy jeziora. Lasy źródłiskowe nawiązują do łęgów. Ich występowanie jest ograniczone do płątów na wysiękach, w dolinach niewielkich czasami okresowych cieków. Głównym czynnikiem warunkującym wykształcenie się źródłiskowych lasów olszowych jest stały wypływ wody i jej ruch w górnych warstwach gleby lub również na powierzchni. Charakterystyczne są żyzne, silnie wilgotne torfy niskie lub błotnoziemy typu humotorfu. W drzewostanie, oprócz olszy czarnej czasami występuje brzoza omszona *Betula pubescens* a w warstwie krzewów może pojawiać się porzeczka czarna *Ribes nigrum*. Runo jest charakterystyczne dla olsów, wielokrotnie z dominacją skrzypu bagiennego *Equisetum fluviatile* i turzycy błotnej *Carex acutiformis*. W przesuszonych miejscach może występować szczyr trwały *Mercurialis perennis*. Opisywane siedlisko występuje w bezpośrednim sąsiedztwie łęgów, co powoduje że spotkać można jesion wyniosły *Fraxinus excelsior*, a w warstwie runa gatunki ze związku *Alno-Ulmion*. We wiosennym aspekcie obserwować można rzeżuchę gorką i inne rośliny, których występowanie jest silnie związane z przepływem wody.

Wykorzystanie gospodarcze tego siedliska na opisywanym obszarze jest praktycznie niemożliwe, ze względu małą powierzchnię i grząskie podłoże, które utrudnia dostęp. Warunkiem zachowania źródłiskowych lasów olszowych jest ciągły wypływ wód podziemnych i utrzymanie silnie uwilgotnionego podłoża. Zanik aktywności źródliska może nastąpić wskutek obniżenia poziomu wód gruntowych na całym obszarze zaopatrującym złoża wód podziemnych. Bezpośrednim zagrożeniem może być niekontrolowana wycinka drzew w najbliższej okolicy która może doprowadzić do erozji i całkowitej degradacji siedliska.

2.6.1.6. kod 91F0-2. Łęgowe lasy wiązowo-jesionowy śledziennicowy

Nad południowo-zachodnim brzegiem jeziora, na żyznych, wilgotnych siedliskach wykształcił się łęg z dużym udziałem wiązków. Ze wszystkich typów łęgów najsilniej nawiązuje do zbiorowisk grądowych. Występuje w dwóch postaciach znacznie różniących się ekologią. Bardzo rzadka już w naturalnej formie postać dolinowa kształtuje się na najwyższych terasach dolin dużych rzek, z okresowym zalewem. W przypadku opisywanego obszaru jest to podzespół śledziennicowy związany z wilgotnymi, nie zabagnionymi obniżeniami terenu wzdłuż niewielkich cieków, jezior lub w wąwozach z okresowym spływem wód. Dominującym typem gleby dla form dolinowych tego zbiorowiska jest drobnoziarnista mada próchniczna, a dla postaci śledziennicowej czarna ziemia. Siedliska te należą do najbogatszych florystycznie spośród wszystkich typów lasów w kraju. Skład florystyczny podobny jest do łęgu jesionowo-olszowego *Fraxino-Alnetum*. Charakteryzuje się obecnością wielu gatunków grądowych. Piętro najwyższe tworzy poza jesionem wyniosłym *Fraxinus excelsior* zespół wielu gatunków, do których zaliczyć można wiąz górski *Ulmus gabra*, wiąz szypułkowy *U. laevis*, olszę czarną *Alnus glutinosa*, grab *Carpinus betulus*, lipę drobnolistną *Tilia cordata*, klon zwyczajny *Acer platanoides* i klon polny *A. campestre*. W warstwie krzewów, która w większości przypadków prezentuje zwartą formę wyróżnia się bez czarna *Sambucus nigra*, trzmielina zwyczajna *Euonymus europaea* a w postaci śledziennicowej występującej na opisywanym terenie dominuje leszczyna zwyczajna *Corylus avellana*. Warstwa mszysta jest słabo rozwinięta. Łęgowe lasy wiązowo-jesionowe śledziennicowe zajmują siedliska lasu łęgowego (L1) i lasu wilgotnego (Lw).

W przypadku jeziora Wukniki ten typ łęgów występuje w sąsiedztwie zdegradowanych grądów i łęgów jesionowo-olszowych. Właściwy stan siedliska zwiany jest z zachowaniem stosunków wodnych na odpowiednim poziomie. Niekontrolowany wyrąb lasu położonego w wyższych partiach terenu przyczynia się do erozji i w efekcie powoduje nieodwracalne zmiany w strukturze opisywanego typu siedliska.

Piśmiennictwo

1. Hołdyński Cz. (red.) 2010. Siedliska i gatunki Natura 2000. Raport z inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej w lasach Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie i części Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku w latach 2006–2008. Olsztyn, Mantis ss. 288.
2. Matuszkiewicz W. 2001. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk leśnych Polski. Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2001 ss. 537.
3. Jutrzenka_Trzebiatowski A., 1995. Zboczowe lasy klonowo-lipowe *Aceri-Tilietum* Faber 1936 w Polsce północno-wschodniej. Monograf. Bot., 78, Łódź.

2.6.3. Gatunki zwierząt i ich siedliska występujące na terenie obszaru

1149 koza (*Cobitis taenia*) - jest gatunkiem licznie występującym; oszacowano, że na powierzchni 100 m² występuje powyżej 10 osobników. Według ostatnich raportów (Boroń 2004) występowanie kozy *C. taenia* (osobników 'czystego' gatunku jest w Polsce (i Europie) poważnie ograniczone. Stwierdzona obecność licznej populacji ryb *Cobitis* w jeziorze Wukniki czyni ten obszar potencjalnym miejscem występowania populacji 'czystego gatunku' gatunku *C. taenia*.

Stan zachowania gatunku w obszarze - wielkość populacji kozy na obszarze Jeziora Wukniki oceniono na od 0 do 2% populacji krajowej.

Wynika to z możliwości zamieszkiwania strefy litoralu opisywanego jeziora zarówno przez osobniki gatunku *C. taenia*, jak i mieszańce ryb z rodzaju *Cobitis* (dominujące w zdecydowanej większości populacji krajowych). Zagęszczenie opisywanego gatunku w dogodnym siedlisku, czyli części płytkiej litoralu, do głębokości około 1.5 m oszacowano na powyżej 10 osobników na 100 m². Koza występuje w rozproszeniu na całej powierzchni preferowanego siedliska. Populacja jest izolowana, w obrębie obszaru jeziora, Znaczenie obszaru dla zachowania kozy – ocena dobra.

Zagrożenia:

- silna antropopresja: użytkowanie turystyczne (liczba kąpiących, biwakujących, pletwonurkowie); powierzchniowy spływ substancji biogennych gospodarka rolna w zlewni

1134 Różanka (*Rhodeus sericeus*) - występuje sporadycznie, w liczbie poniżej 1 osobnika na 100 m². Gatunek ten oceniono jako sporadyczny na analizowanym obszarze,. Oszacowano, że wielkość populacji tego gatunku w stosunku do populacji krajowej to od 0 do 2 %. Różanka występuje w rozproszeniu na całej powierzchni siedliska. Pod względem wymagań środowiskowych tego gatunku oceniono siedlisko jako w średnim stanie. Zaobserwowano bowiem, zmniejszającą się ilość dużych małży. Populacja jest izolowana w obrębie obszaru jeziora.

Znaczenie obszaru dla zachowania różanki – ocena znacząca. Należy jednak podkreślić, że występowanie różanki (jej rozród) warunkowany jest obecnością w środowisku dużych małży, gatunków z rodzin skójkowate Unionidae i szczeżujowate Anodontidae

Zagrożenia:

- silna antropopresja: użytkowanie turystyczne (liczba kąpiących, biwakujących, pletwonurkowie); powierzchniowy spływ substancji biogennych gospodarka rolna w zlewni

Moduł B

2. Stan ochrony przedmiotów ochrony objętych Planem

Ocenę stanu ochrony poszczególnych przedmiotów obszaru należy opracować wg poniższego zestawienia. Stan ochrony zasobów gatunków/siedlisk występujących w obszarze powinien być wyrażony kryteriami i wskaźnikami przyjętymi dla danego gatunku/typu siedliska (Monitoring przyrodniczy GIOŚ).

Przedmioty ochrony objęte Planem								
Siedliska przyrodnicze	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2	Ocena stanu ochrony po weryfikacji terenowej wg skali FV, UI, U2	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku wg skali FV, UI, U2	Uwagi
Twardowodne oligo i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic Charetea	3140	3-402	Powierzchnia siedliska		FV	FV	U1	
			Struktura i funkcje		U1	U1		
Perspektywy ochrony		U1	U1					
Niżowy łąg jesionowo-olszowy Fraxino-Alnetum	91E0-3	3-213/1, 3-214, 3-402, 3-3051/5, 5-70, 3-211/3, 3-215/1, 3-215/2, 3-215/7, 3-402, 3-179/1, 3-	Powierzchnia siedliska		U1	U1	U1	
			Struktura i funkcje		FV	FV		
Perspektywy ochrony		U1	U1					

		402, 5-75, 5-72, 3-179/1, 5-71/11, 3-402, 5-71/11						
Źródłiskowe lasy olszowe na niżu (grupa niejednorodna fitosocjologicznie, zbiorowiska ujmowane jako <i>Cardamino-Alnetum glutinosae</i> lub źródłiskowe podzespoły <i>Fraxino-Alnetum</i>)	91E0-4	3-402, 5-70	Powierzchnia siedliska		U1	U1	U2	
			Struktura i funkcje		U1	U1		
			Perspektywy ochrony		U2	U2		
Łęg wiązowo-jesionowy śledziennicowy, pozostający pod wpływem ruchomych wód niepowodujących powierzchniowych zalewów (= <i>Ficario-Ulmetum chrysosplenetosum</i>).	91F0-2	3-402, 3-179/1	Powierzchnia siedliska		U1	U1	U1	
			Struktura i funkcje		U1	U2		
			Perspektywy ochrony		U1	U1		
Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	9160	3-213/1, 3-213/2, 3-214, 3-402, 3-3051/5, 5-71/14, 5-71/1, 5-79, 5-3051/3, 5-70,	Powierzchnia siedliska		U1	U1	U1	
			Struktura i funkcje		U1	U1		
			Perspektywy		U1	U1		

		3-211/3, 3-215/1, 3-215/2, 3-3051/4, 3-238, 3-211/2, 3-215/6, 3-215/3, 3-215/5, 3-215/7, 3-215/4, 13-3/2, 3-402, 5-71/10, 5-75, 5-80/3, 5-72	ochrony					
Grady zboczowe (zbiornik Acer platanoides-Tilia cordata)	9170-3	3-402, 3-3051/5, 3-211/3	Powierzchnia siedliska		U1	U1	U2	
			Struktura i funkcje		U1	U2		
			Perspektywy ochrony		U1	U1		

W części opisowej należy uzasadnić wybór stanowisk w wizji terenowej oraz dokonać analizy uzyskanych wyników.

UWAGA: Dane te należy także przekazać w wektorowej warstwie informacyjnej systemów informacji przestrzennej GIS zgodnie z wymaganiami zawartymi w pkt. 13.

4. Analiza zagrożeń

W tej części należy opisać zidentyfikowane główne zagrożenia istniejące i potencjalne w odniesieniu do przedmiotów ochrony. Wskazane jest opracowanie schematu pokazującego związku przyczynowo-skutkowe pomiędzy przedmiotami ochrony a zagrożeniami. Przy opracowywaniu listy zagrożeń należy postąpić się kodami zagrożeń z SDF.

L.p.	Przedmiot ochrony	Numer stanowiska	Zagrożenia	
			Istniejące	Potencjalne
1	3140 – Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łakami ramienic <i>Charetea</i>	3-402	<ol style="list-style-type: none"> 1. K02.03. Eutrofizacja (naturalne) - wzrost żyzności siedliska w wyniku dopływu pierwiastków biogenych tj. azot i fosfor powodująca wzrost produkcji pierwotnej oraz odkładanie się osadów zanik zbiorowisk ramienic oraz w dalszej kolejności do zarastania i łądowienia drobnych zbiorników wodnych; 2. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze - turystyka – biwakowanie, penetracja przez pletwonurków, trasy dla quadów w zlewni bezpośredniej; 3. H01.05. Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem - spływy powierzchniowe zanieczyszczeń rolniczych; 4. H01.08. Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych; 5. G05. Inna ingerencja i zakłócenia spowodowane przez działalność człowieka - wycinka drzewostanu w zlewni bezpośredniej; 6. A04.01.01. Intensywny wypas bydła - 	<ol style="list-style-type: none"> 1. - F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja - introdukcja zagrażających siedlisku ryb roślinożernych i transgenicznych, intensyfikacja gospodarowania rybackiego; 2. J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych – melioracje.

			<p>wypas bydła i innych zwierząt bezpośrednio nad brzegiem jeziora;</p> <p>7. E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/ obiektów rekreacyjnych - topienie śmieci, wysypiska śmieci;</p> <p>8. F02.03 Wędkarstwo - stosowanie zanęt powoduje zwiększenie eutrofizacji wody, natomiast wędkowanie metodą spinning i trolling w miejscach występowania ramienic powoduje ich niszczenie.</p>	
2	91E0-3 - Niżowy łęg jesionowo-olszowy <i>Fraxino-Alnetum</i>	3-213/1, 3-214, 3-402, 3-3051/5, 5-70, 3-211/3, 3-215/1, 3-215/2, 3-215/7, 3-402, 3-179/1, 3-402, 5-75, 5-72, 3-179/1, 5-71/11, 3-402, 5-71/11	<p>1. A04.01.01. Intensywny wypas bydła - wypas bydła, tratowanie;</p> <p>2. G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie - nadmierna penetracja przez ludzi i mechaniczne niszczenie.</p>	1. B02.02. Wycinka lasu - wycinak drzewostanu, usuwanie martwych i umierających drzew.
3	91E0-4 - Źródłiskowe lasy olszowe na niżu (grupa niejednorodna fitosocjologicznie, zbiorowiska ujmowane jako <i>Cardamino-Alnetum glutinosae</i> lub źródłiskowe podzespoły <i>Fraxino-Alnetum</i>)	3-402, 5-70	<p>1. J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych - spadek poziomu wód gruntowych;</p> <p>2. G05: Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka - wycinak drzew w zlewni bezpośredniej.</p>	<p>1. K01.01 Erozja;</p> <p>2. B02.02. Wycinka lasu - wycinak drzewostanu, usuwanie martwych i umierających drzew.</p>
4	91F0-2 - Łęg wiązowo-jesionowy śleziennicowy, pozostający pod	3-402, 3-179/1	<p>1. A04.01.01. Intensywny wypas bydła - wypas bydła, tratowanie;</p> <p>2. G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie - nadmierna penetracja</p>	1. B02.02 Wycinka lasu - wycinka drzewostanu.

	wpływem ruchomych wód niepowodujących powierzchniowych zalewów (=Ficario-Ulmetum chrysosplenietosum).		przez ludzi i mechaniczne niszczenie.	
5	9160- Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum)	3-213/1, 3-213/2, 3-214, 3-402, 3-3051/5, 5-71/14, 5-71/1, 5-79, 5-3051/3, 5-70, 3-211/3, 3-215/1, 3-215/2, 3-3051/4, 3-238, 3-211/2, 3-215/6, 3-215/3, 3-215/5, 3-215/7, 3-215/4, 13-3/2, 3-402, 5-71/10, 5-75, 5-80/3, 5-72	<ol style="list-style-type: none"> 1. A04.01.01. Intensywny wypas bydła - wypas bydła, tratowanie; 2. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze - turystyka - nadmierna penetracja przez ludzi i mechaniczne niszczenie przez quady i motocykle; 3. G05. Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka - wycinka drzew w zlewni. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. B02.02 Wycinka lasu - wycinka drzewostanu; 2. B07 Inne rodzaje praktyk leśnych - niekontrolowane zalesianie - wprowadzanie gatunków obcych dla siedliska.
6	9170-3 - Grądy zboczowe (zbirowisko Acer platanoides-Tilia cordata)	3-402, 3-3051/5, 3-211/3	<ol style="list-style-type: none"> 1. A04.01.01. Intensywny wypas bydła - wypas bydła, tratowanie; 2. G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku rekreacji, uprawiane w plenerze - turystyka - nadmierna penetracja przez ludzi i mechaniczne niszczenie przez quady i motocykle. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. B02.02 Wycinka lasu - wycinka drzewostanu; 2. B07 Inne rodzaje praktyk leśnych - niekontrolowane zalesianie - wprowadzanie gatunków obcych dla siedliska.

UWAGA: Dane te przekazać także w wektorowej warstwie informacyjnej systemów informacji przestrzennej GIS zgodnie z wymaganiami zawartymi w pkt 13.

Opis zagrożeń:

Jezioro Wuksniki jest najgłębszym akwem Pojezierza Mazurskiego (głębokość maksymalna 68,0 m, powierzchnia 117,1 ha). Odpływ następuje ku północnemu zachodowi, do jeziora Mildzie.

W związku z tym, że Jezioro otaczają głównie tereny użytkowane rolniczo, wśród których przeważają obszary łąkowe i pastwiskowe na których odbywa się intensywny wypas bydła, jezioro narażone jest na zanieczyszczenia z tego typu gospodarką rolniczą. Większe kompleksy leśne znajdują się tylko na południowo-wschodnim brzegu zbiornika.

W odległości ok. 1 km od jeziora znajduje się wieś Mysłaki (na północy na skraju wyznaczonego obszaru Natura 2000), nie posiadająca kanalizacji. Stanowi to bardzo duże zagrożenie dla obszaru z uwagi na spływające do jeziora zanieczyszczenia bytowo-gospodarcze, częściowo spływające bezpośrednio do zbiornika. Jest to bardzo cenny zbiornik wodny w skali województwa warmińsko-mazurskiego ale również w skali kraju.

Jezioro nie posiada zabudowy rekreacyjnej, szczególnie w okresie letnim jest intensywnie wykorzystywane turystycznie, w sposób niekontrolowany. Nad jeziorem znajduje się kąpielisko z pomostem. Istniejący niegdyś ośrodek wypoczynkowy jest obecnie nieczynny.

Ukierunkowanie ruchu turystycznego na terenie obszaru Natura 2000 jest jednym z istotniejszych zadań.

Ogólny stan zachowania siedliska w sieci Natura 2000 na podstawie wyników raportowania jest dobry. Niemniej w ciągu kilku ostatnich lat obserwuje się pogorszenie jakości wód.

Głównymi zagrożeniami dla zachowania siedliska 3140 na omawianym obszarze jest szeroko pojęta eutrofizacja – dopływ biogenów ze zlewni, a co za tym idzie rozwój fitoplanktonu (zmniejszenie przejrzystości wody). Ze względu na rolniczy charakter zlewni jezioro poddane jest wpływom gospodarki agrarnej. Atrakcyjność jeziora wpływa na wzrost turystyki, liczby kąpiących się, biwakujących i zainteresowania płetwonurków.

5. Cele działań ochronnych

Przedmiot ochrony	Numer stanowiska	Stan ochrony	Cele działań ochronnych	Perspektywa osiągnięcia właściwego stanu ochrony
3140 - Twardowodne oligo i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic <i>Charetea</i>	3-402	U1	<ol style="list-style-type: none"> Osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego siedliska; Unaturalnienie strefy brzegowej jeziora; Poprawa warunków siedliskowo-gruntowych; Zachowanie różnorodności biologicznej jeziora; Zachowanie / poprawa trofii jeziora; Ograniczenie eutrofizacji zbiornika, ograniczenie dopływu biogenów; Ograniczenie mechanicznego niszczenia łąk ramieniowych / makrofitów. 	10 lat
91E0-3 - Niżowy łąg jesionowo-olszowy <i>Fraxino-Alnetum</i>	3-213/1, 3-214, 3-402, 3-3051/5, 5-70, 3-211/3, 3-215/1, 3-215/2, 3-215/7, 3-402, 3-179/1, 3-402, 5-75, 5-72, 3-179/1, 5-71/11, 3-402, 5-71/11	U1	<ol style="list-style-type: none"> Spowolnienie neofityzacji; Zróżnicowaniu struktury wiekowo-przestrzennej; Wytworzeniu łąk biocenotycznych; Odtworzeniu zasobów martwego drewna. 	10 lat
91E0-4 - Źródłiskowe lasy olszowe na niżu (grupa niejednorodna fitosocjologicznie, zbiorowiska ujmowane	3-402, 5-70	U2	<ol style="list-style-type: none"> Spowolnienie neofityzacji; Zróżnicowaniu struktury wiekowo-przestrzennej; Wytworzeniu łąk biocenotycznych; Odtworzeniu zasobów martwego 	10 lat

jako <i>Cardamino-Alnetum glutinosae</i> lub źródliskowe podzespoły (<i>Fraxino-Alnetum</i>)			drewna.	
91F0-2 - Łęg wiązowo-jesionowy śleziennicowy, pozostający pod wpływem ruchomych wód niepowodujących powierzchniowych zalewów (<i>Ficario-Ulmetum chrysosplenietosum</i>)	3-402, 3-179/1	U1	1. Spowolnienie neofityzacji; 2. Zróżnicowaniu struktury wiekowo-przestrzennej; 3. Wytworzeniu kęp biocenotycznych; 4. Odtworzeniu zasobów martwego drewna.	10 lat
9160-1 - Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	3-213/1, 3-213/2, 3-214, 3-402, 3-3051/5, 5-71/14, 5-71/1, 5-79, 5-3051/3, 5-70, 3-211/3, 3-215/1, 3-215/2, 3-3051/4, 3-238, 3-211/2, 3-215/6, 3-215/3, 3-215/5, 3-215/7, 3-215/4, 13-3/2, 3-402, 5-71/10, 5-75, 5-80/3, 5-72	U1	1. Spowolnienie neofityzacji; 2. Zróżnicowaniu struktury wiekowo-przestrzennej; 3. Wytworzeniu kęp biocenotycznych; 4. Odtworzeniu zasobów martwego drewna.	10 lat
9170-3 - Grądy zboczowe (zbiorowisko <i>Acer platanoides-Tilia cordata</i>)	3-402, 3-3051/5, 3-211/3	U2	1. Spowolnienie neofityzacji; 2. Zróżnicowaniu struktury wiekowo-przestrzennej; 3. Wytworzeniu kęp biocenotycznych; 4. Odtworzeniu zasobów martwego drewna.	10 lat

W części opisowej należy opisać i uzasadnić przyjęte cele.

Moduł C

6. Ustalenie działań ochronnych

Działania ochronne należy przygotować dla poszczególnych przedmiotów ochrony w odniesieniu do wskaźników przyjętych w monitoringu ogólnopolskim gatunku / typu siedliska, zagrożeń i sformułowanych celów ochrony.

Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
	Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
3140 – Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic <i>Charetea</i>	1	Ukierunkowanie ruchu turystycznego (nurkowanie)	Wyznaczenie powierzchni dna, w strefie fitolitoralu, udostępnionej do penetracji przez płetwonurków	Załącznik 3 mapa lokalizacji miejsc wyznaczonych do nurkowania i małej architektury turystycznej i sanitariatów (mapa i warstwa informacyjna w GIS)	Z chwilą zatwierdzenia PZO		Urząd Miasta i Gminy Miłakowo/ Zarządca wód
	2	Ukierunkowanie ruchu turystycznego (nurkowanie)	Wykonanie tablic informacyjnych dotyczących nurkowiska z pokazaniem obszaru wyjątego z użytkowania turystycznego.	Załącznik 3 mapa lokalizacji miejsc wyznaczonych do nurkowania i małej architektury turystycznej i sanitariatów (mapa i warstwa informacyjna	Z chwilą zatwierdzenia PZO		Urząd Miasta i Gminy Miłakowo/ Zarządca wód

			w GIS)			
3	Ukierunkowanie ruchu turystycznego (nurkowanie)	Wykonanie miejsca postojowego dla samochodów i stołów (ław) do przebierania się. Spowoduje to odsunięcie samochodów z brzegu który jest rozjeżdżany i podlega erozji.	Załącznik 3 mapa lokalizacji miejsc wyznaczonych do nurkowania i małej architektury turystycznej i sanitariatów (mapa i warstwa informacyjna w GIS)	Z chwilą zatwierdzenia PZO		Urząd Miasta i Gminy Miłakowo Zarządca wód
4	Usunięcie śmieci zatopionych w zbiorniku	Prace wydobywcze związane z oczyszczeniem dna na dużej powierzchni.	Powierzchnia dna jeziora możliwa do spenetrowania przez płetwonurków	Z chwilą zatwierdzenia PZO, przewidziane w każdym roku		RDOŚ w Olsztynie / Urząd Miasta i Gminy Miłakowo Zarządca wód
5	Wprowadzenie zakazu stosowania zanęt na całej powierzchni jeziora.	Opadająca zanęta wędkarska na dno powoduje szybką eutrofizację i masowy rozwój grzybów. Jest to dodatkowe źródło biogenów wprowadzane bezpośrednio do zbiornika.	Załącznik 4 mapa działań ochronnych związanych z gospodarką rybacką i amatorskim połowem ryb (mapa i warstwa informacyjna w GIS)	Z chwilą zatwierdzenia PZO		Urząd Miasta i Gminy Miłakowo/ Zarządca wód

6	Wyznaczenie stref wyłączonych z użytkowania wędkarskiego metodą trollingu i spinningowania oraz odłowów rybackich.	W miejscach występowania łąk ramieniowych proponuje się ograniczenie tego typu połowów ze względu na mechaniczne niszczenie makrofitów.	Załącznik 4 mapa działań ochronnych związanych z gospodarką rybacką i amatorskim połowem ryb (mapa i warstwa informacyjna w GIS)	Z chwilą zatwierdzenia PZO		Urząd Miasta i Gminy Miłakowo/ Zarządca wód
7	Wykonanie kanalizacji wodno-ściekowej	Konieczna jest kanalizacja ścieków w zlewni bezpośredniej jeziora (wieś Mysłaki i okoliczne zabudowania) oraz odcięcie zanieczyszczeń, które dopływają do zbiornika.	Bezpośrednia zlewnia jeziora – wieś Mysłaki	W ciągu 5 lat od zatwierdzenia PZO		Urząd Miasta i Gminy Miłakowo
8	Dopuszcza się wykonanie małej architektury turystycznej i sanitariatów-ukierunkowanie ruchu turystycznego	Niezbędne jest wykonanie przez dzierżawcę gruntu poniżej wskazanych czynności: - Wyznaczenie miejsca plażowania, - Budowa punktów sanitarnych, w tym toalet w liczbie co najmniej 5 szt. (ustawionych od czerwca do września), - Odpowiednie	Załącznik 3 mapa lokalizacji miejsc wyznaczonych do nurkowania i małej architektury turystycznej i sanitariatów (mapa i warstwa informacyjna w GIS)	Z chwilą zatwierdzenia PZO		Urząd Miasta i Gminy Miłakowo/ zarządca /dzierżawca terenu

		<p>przygotowanie miejsca parkingowego,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ustawienie tablic informacyjnych dotyczących zasad plażowania, - Ustawienie koszy na śmieci wraz z codziennym ich opróżnianiem, <p>2. Utrzymanie stałego porządku na terenie plaży i miejsca parkingowego (codzienna kontrola terenu, zbieranie rozrzuconych śmieci)</p> <p>3. Zakaz palenia ognisk na (dopuszczalne jest wyznaczenie jednego miejsca w okolicach plaży do palenia ognisk jedynie przy każdorazowym zgłaszaniu do zarządcy)</p>					
91E0-3 - Nizowy łąg jesionowo-olszowy <i>Fraxino-Alnetum</i>	10	<ul style="list-style-type: none"> - Zakaz wycinki drzew znajdujących się w wyznaczonym pasie ochronnym wokół jeziora, poza realnie zagrażającymi bezpieczeństwu - - Pozostawienie martwych 	<p>Wszystkie drzewa i całe drewno znajdujące się w wyznaczonym pasie ochronnym wokół jeziora powinno pozostać na miejscu. Odgrywa to dużą rolę w procesach samooczyszczania, jak również odtwarzania zbliżonego do „naturalnego” charakteru</p>	<p>Załącznik 5 mapa - lokalizacja pasa ochronnego wokół jeziora/ załącznik nr 6 mapa siedlisk Natura 2000 (mapa i warstwa informacyjna w GIS)</p> <p>Całe siedlisko 91E0-3 - Nizowy</p>	Z chwilą zatwierdzenia PZO		Nadleśnictwo Dobrocin / właściciele lasów prywatnych

		i wydzielających się drzew w pasie ochronnym, poza realnie zagrażającymi bezpieczeństwu	siedliska.	łęg jesionowo-olszowy <i>Fraxino-Alnetum</i> ;			
	11	Możliwość usuwania martwych drzew (śniegołomów, wiatrołomów)	Dopuszcza się usuwanie drewna poza pasem ochronnym pod warunkiem pozostawienia minimum 10% masy martwego drewna w siedlisku.	Załącznik 5 mapa - lokalizacja pasa ochronnego wokół jeziora/ załącznik nr 6 mapa siedlisk Natura 2000 (mapa i warstwa informacyjna w GIS) Całe siedlisko 91E0-3 - Niżowy łęg jesionowo-olszowy <i>Fraxino-Alnetum</i> ;	Z chwilą zatwierdzenia PZO		Nadleśnictwo Dobrocin / właściciele lasów prywatnych
91E0-4 - Źródłiskowe lasy olszowe na niżu (grupa niejednorodna fitosocjologicznie, zbiorowiska ujmowane jako <i>Cardamino-Alnetum glutinosae</i> lub źródłiskowe podzespoły	12	- Zakaz wycinki drzew znajdujących się w wyznaczonym pasie ochronnym wokół jeziora, poza realnie zagrażającymi bezpieczeństwu - - Pozostawienie martwych i wydzielających	Wszystkie drzewa i całe drewno znajdujące się w wyznaczonym pasie ochronnym wokół jeziora powinno pozostać na miejscu. Odgrywa to dużą rolę w procesach samooczyszczania, jak również odtwarzania zbliżonego do „naturalnego” charakteru siedliska.	Załącznik 5 mapa - lokalizacja pasa ochronnego wokół jeziora/ załącznik nr 6 mapa siedlisk Natura 2000 Całe siedlisko 91E0-4 - Źródłiskowe lasy olszowe na niżu (grupa niejednorodna	Z chwilą zatwierdzenia PZO		Nadleśnictwo Dobrocin / właściciele lasów prywatnych

Fraxino-Alnetum)		się drzew w pasie ochronnym, poza realnie zagrażającymi bezpieczeństwu		fitosocjologicznie, zbiorowiska ujmowane jako <i>Cardamino-Alnetum glutinosae</i> lub źródłiskowe podzespoły <i>Fraxino-Alnetum</i>)			
	13	Możliwość usuwania martwych drzew (śniegołomów, wiatrołomów)	Dopuszcza się usuwanie drewna poza pasem ochronnym pod warunkiem pozostawienia minimum 10% masy martwego drewna w siedlisku.	Załącznik 5 mapa - lokalizacja pasa ochronnego wokół jeziora/załącznik nr 6 mapa siedlisk Natura 2000 Całe siedlisko 91E0-4 - Źródłiskowe lasy olszowe na niżu (grupa niejednorodna fitosocjologicznie, zbiorowiska ujmowane jako <i>Cardamino-Alnetum glutinosae</i> lub źródłiskowe podzespoły <i>Fraxino-Alnetum</i>)	Z chwilą zatwierdzenia PZO		Nadleśnictwo Dobrocin / właściciele lasów prywatnych
91F0-2 - Łęg wiązowo-jesionowy śledziennicowy,	14	- Zakaz wycinki drzew znajdujących się w wyznaczonym	Wszystkie drzewa i całe drewno znajdujące się w wyznaczonym pasie ochronnym wokół jeziora	Załącznik 5 mapa - lokalizacja pasa ochronnego wokół jeziora/załącznik	Z chwilą zatwierdzenia PZO		Nadleśnictwo Dobrocin / właściciele lasów

pozostający pod wpływem ruchomych wód niepowodujących zalewów (=Ficario-Ulmetum chrysosplenietosum)		pasie ochronnym wokół jeziora, poza realnie zagrażającymi bezpieczeństwu - - Pozostawienie martwych i wydzielających się drzew w pasie ochronnym, poza realnie zagrażającymi bezpieczeństwu	powinno pozostać na miejscu. Odgrywa to dużą rolę w procesach samooczyszczania, jak również odtwarzania zbliżonego do „naturalnego” charakteru siedliska.	nr 6 mapa siedlisk Natura 2000 Całe siedlisko 91F0-2 Łęg wiązowo-jesionowo-śledziennicowy;			prywatnych
	15	Możliwość usuwania martwych drzew (śniegołomów, wiatrołomów)	Dopuszcza się usuwanie drewna poza pasem ochronnym pod warunkiem pozostawienia minimum 10% masy martwego drewna w siedlisku.	Załącznik 5 mapa - lokalizacja pasa ochronnego wokół jeziora/załącznik nr 6 mapa siedlisk Natura 2000 Całe siedlisko 91F0-2 Łęg wiązowo-jesionowo-śledziennicowy;	Z chwilą zatwierdzenia PZO		Nadleśnictwo Dobrocin / właściciele lasów prywatnych
9160 - Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum)	16	- Zakaz wycinki drzew znajdujących się w wyznaczonym pasie ochronnym wokół jeziora, poza realnie zagrażającymi	Wszystkie drzewa i całe drewno znajdujące się w wyznaczonym pasie ochronnym wokół jeziora powinno pozostać na miejscu. Odgrywa to dużą rolę w procesach samooczyszczania, jak	Załącznik 5 mapa - lokalizacja pasa ochronnego wokół jeziora/załącznik nr 6 mapa siedlisk Natura 2000 Całe siedlisko 9160-1 - Grąd	Z chwilą zatwierdzenia PZO		Nadleśnictwo Dobrocin / właściciele lasów prywatnych

		bezpieczeństwu - - Pozostawienie martwych i wydzielających się drzew w pasie ochronnym, poza realnie zagrażającymi bezpieczeństwu	również odtwarzania zbliżonego do „naturalnego” charakteru siedliska.	subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)			
	17	Możliwość usuwania martwych drzew (śniegołomów, wiatrołomów)	Dopuszcza się usuwanie drewna poza pasem ochronnym pod warunkiem pozostawienia minimum 10% masy martwego drewna w siedlisku.	Załącznik 5 mapa - lokalizacja pasa ochronnego wokół jeziora/ załącznik nr 6 mapa siedlisk Natura 2000 (mapa i warstwa informacyjna w GIS) Całe siedlisko 9160-1 - Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>)	Z chwilą zatwierdzenia PZO		Nadleśnictwo Dobrocin / właściele lasów prywatnych
9170-3 - Grądy zboczowe (zbiornisko <i>Acer platanoides-Tilia cordata</i>)	18	- Zakaz wycinki drzew znajdujących się w wyznaczonym pasie ochronnym wokół jeziora, poza realnie zagrażającymi bezpieczeństwu -	Wszystkie drzewa i całe drewno znajdujące się w wyznaczonym pasie ochronnym wokół jeziora powinno pozostać na miejscu. Odgrywa to dużą rolę w procesach samooczyszczania, jak również odtwarzania	Załącznik 5 mapa - lokalizacja pasa ochronnego wokół jeziora/ załącznik nr 6 mapa siedlisk Natura 2000 (mapa i warstwa informacyjna w GIS)	Z chwilą zatwierdzenia PZO		Nadleśnictwo Dobrocin / właściele lasów prywatnych

		- Pozostawienie martwych i wydzielających się drzew w pasie ochronnym, poza realnie zagrażającymi bezpieczeństwu	zblizonego do „naturalnego” charakteru siedliska.	Całe siedlisko 9170-3 - Grądy zboczowe (zbiorowisko <i>Acer platanoides-Tilia cordata</i>);			
	19	Możliwość usuwania martwych drzew (śniegołomów, wiatrołomów)	Dopuszcza się usuwanie drewna poza pasem ochronnym pod warunkiem pozostawienia minimum 10% masy martwego drewna w siedlisku.	Załącznik 5 mapa - lokalizacja pasa ochronnego wokół jeziora/załącznik nr 6 mapa siedlisk Natura 2000 (mapa i warstwa informacyjna w GIS) Całe siedlisko 9170-3 - Grądy zboczowe (zbiorowisko <i>Acer platanoides-Tilia cordata</i>)	Z chwilą zatwierdzenia PZO		Nadleśnictwo Dobrocin / właściciele lasów prywatnych
	Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania					
3140 – Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic <i>Charetea</i>	20	Wyznaczenie strefy wyłącznej z rybackich połowów ryb	Ze względu na małą powierzchnię fitolitoralu konieczne jest zaprzestanie połowów ryb sprzętem rybackim (sieci ciągnione i panelowe). Zapis dotyczy mechanicznego niszczenia roślinności zanurzonej	Załącznik 4 mapa działań ochronnych związanych z wędkarstwem (mapa i warstwa informacyjna w GIS)	Z chwilą zatwierdzenia PZO		Zarządca wód/

			podczas połowów.				
3140 – Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic <i>Charetea</i>	21	Dopuszcza się nasadzenia	Dopuszcza się nasadzenia gatunkami charakterystycznymi dla danego typu siedliska w formie zadrzewień bądź zalesień tworzących m.in. naturalną strefę buforową jeziora, po uprzedniej konsultacji z RDOŚ w Olsztynie.	W granicach całego obszaru (mapa i warstwa informacyjna w GIS)	Według potrzeb po ustanowieniu PZO		Prywatni właściciele/ Nadleśnictwo Dobrocin / właściciele lasów prywatnych
3140 – Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic <i>Charetea</i>	22	Pas ochronny (ok. 60 m) wokół jeziora jest to obszar ochrony ścisłej	Nie dopuszcza się wypasu bydła i pozyskiwania drewna (w tym martwych drzew) w pasie ochronnym (ok. 60 m) wokół jeziora (obszar ochrony ścisłej).	Załącznik 5 mapa - lokalizacja pasa ochronnego wokół jeziora			Prywatni właściciele/ Nadleśnictwo Dobrocin / właściciele lasów prywatnych
3140 – Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic	23	Wykonanie ogrodzenia w ciągu wyznaczonej strefy ochronnej wokół (ok. 60m)	Niezbędne jest wykonanie ogrodzenia w ciągu wyznaczonej strefy ochronnej wokół jeziora (ok. 60m) w celu powstrzymania wchodzenia wypasanego	Załącznik 5 mapa - lokalizacja pasa ochronnego wokół jeziora w miejscach gdzie wypasane jest bydło	Z chwilą zatwierdzenia PZO		Właściciel gruntów prywatnych

Charetea			bydła do jeziora oraz niszczenia linii brzegowej jeziora.				
	Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych					
3140 – Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic Charetea	24	Monitoring zbiorowisk ramieniowych i dna w okolicy plaży	W celu efektywnej ochrony cennych siedlisk konieczne jest monitorowanie dna jeziora i usuwanie ewentualnych śmieci. Monitoring może być prowadzony przy udziale wykwalifikowanych pletwonurków. Monitoring powinien być wykonany co 2-3 lata w miesiącach czerwiec i wrzesień.	Powierzchnia dna zasiedlona przez roślinność zanurzoną	Z chwilą zatwierdzenia PZO		RDOŚ w Olsztynie
3140 – Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic Charetea	25	Monitoring parametrów fizykochemicznych wody	W celu efektywnej ochrony siedliska konieczne jest monitorowanie parametrów fizykochemicznych wody pozwalających na określenie stanu trofii jeziora. Monitoring powinien być wykonany raz na 3 lata w okresie od maja do września w odstępie miesięcznym.	Pobór prób wody przy źródle dopływającym do jeziora w okolicach gospodarstwa rolnego i z głęboczka jeziora	Z chwilą zatwierdzenia PZO		RDOŚ w Olsztynie

Uzasadnienie planowanych działań ochronnych:

Jeziro Wuksniki jest najgłębszym akwenem Pojezierza Mazurskiego (głębokość maksymalna 68,0 m, powierzchnia 117,1 ha). Odpływ następuje ku północnemu zachodowi, do jeziora Mildzie.

W związku z tym, że Jezioro otaczają głównie tereny użytkowane rolniczo, wśród których przeważają obszary łąkowe i pastwiskowe na których odbywa się intensywny wypas bydła, jezioro narażone jest na zanieczyszczenia z tego typu gospodarką rolniczą. Większe kompleksy leśne znajdują się tylko na południowo-wschodnim brzegu zbiornika.

W odległości ok. 1 km od jeziora znajduje się wieś Mysłaki (na północy na skraju wyznaczonego obszaru Natura 2000), nie posiadająca kanalizacji. Stanowi to bardzo duże zagrożenie dla obszaru z uwagi na spływające do jeziora zanieczyszczenia bytowo-gospodarcze, częściowo spływające bezpośrednio do zbiornika. Jest to bardzo cenny zbiornik wodny w skali województwa warmińsko-mazurskiego ale również w skali kraju.

Jeziro nie posiada zabudowy rekreacyjnej, szczególnie w okresie letnim jest intensywnie wykorzystywane turystycznie, w sposób niekontrolowany. Nad jeziorem znajduje się kąpielisko z pomostem. Istniejący niegdyś ośrodek wypoczynkowy jest obecnie nieczynny.

Ukierunkowanie ruchu turystycznego na terenie obszaru Natura 2000 jest jednym z istotniejszych zadań.

Ogólny stan zachowania siedliska w sieci Natura 2000 na podstawie wyników raportowania jest dobry. Niemniej w ciągu kilku ostatnich lat obserwuje się pogorszenie jakości wód.

Głównymi zagrożeniami dla zachowania siedliska 3140 na omawianym obszarze jest szeroko pojęta eutrofizacja – dopływ biogenów ze zlewni, a co za tym idzie rozwój fitoplanktonu (zmniejszenie przejrzystości wody). Ze względu na rolniczy charakter zlewni jezioro poddane jest wpływowi gospodarki agrarnej. Atrakcyjność jeziora wpływa na wzrost turystyki, liczby kąpiących się, biwakujących i zainteresowania płetwonurków.

W celu eliminacji ww. zagrożeń zaplanowano działania ochronne pozywające na powstrzymanie dalszej eutrofizacji zbiornika. Należy podkreślić, że najlepszą ochroną w przypadku tego zbiornika byłoby utworzenie rezerwatu przyrody:

1. Ukierunkowanie ruchu turystycznego pozwoli na zmniejszenie presji płetwonurków na jezioro, zmniejszenie dopływu zanieczyszczeń do jeziora poprzez uporządkowanie miejsca do plażowania, przygotowania miejsc parkingowych, ustawienie tablic informacyjnych i sanitariatów.
2. Dopuszczenie do nasadzeń nadwodnych gatunkami rodzimymi, pozwoli na stworzenie strefy buforowej wokół jeziora, która zatrzyma w pewnym stopniu dopływ zanieczyszczeń ze zlewni jeziora. Podobne działanie ochronne ma utworzenie strefy ochronnej wokół jeziora, która pozwoli na zmniejszenie negatywnego wpływu działań człowieka na zbiornik wodny.
3. Wprowadzenie zakazu stosowania zanęt na całej powierzchni zbiornika pozwoli na spowolnienie eutrofizacji zbiornika, której symptomy obserwowane są w ostatnich latach w postaci zwiększonej trofii jeziora.
4. Wprowadzenie zakazu trollingu i spinningu oraz odłowów rybackich w wyznaczonych miejscach pozwoli na zmniejszenie presji wędkarzy na występujące zbiorowiska ramienic i niszczenia ich.

7. Ustalenie działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony

Cel	Parametr	Wskaźnik	Zakres prac monitoringowych	Terminy/ częstotliwość	Miejsce	Podmiot odpowiedzialny	Szacowany koszt (w tys. zł)
Cel z pkt 5	Zgodnie z PMŚ GIOŚ	Zgodnie z PMŚ GIOŚ			Określenie współrzędnych geograficznych stałych miejsc wykonywania badań monitoringowych		

W części opisowej należy opisać i uzasadnić planowane działania w zakresie monitoringu.

8. Wskazania do dokumentów planistycznych

Jeżeli w trakcie opracowywania planu zidentyfikowane zostaną wskazania do obowiązujących opracowań planistycznych to należy je umieścić w poniższym zestawieniu.

Dokumentacja planistyczna	Wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 (Art. 28 ust 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody)
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Miłakowo - Uchwała Nr XL II/250/2013 Rady Miejskiej w Miłakowie z dnia 17 grudnia 2013 roku w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowania i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Miłakowo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie zapisu odnośnie pasa ochronnego wokół jeziora jako obszaru ochrony ścisłej. Nie dopuszcza się tu wypasu bydła i pozyskiwania drewna (w tym martwych drzew) nawet jeśli pas ochronny nie pokrywa się z siedliskami Natura 2000 według załącznika mapowego stanowiącego załącznik nr 8 do zarządzenia. 2. Dopuszcza się wprowadzenie nasadzeń nadwodnych gatunkami charakterystycznymi dla danego typu siedliska w formie zadrzewień, po przedniej konsultacji z RDOŚ w Olsztynie. 3. Dopuszcza się budowę lekkiej infrastruktury turystycznej po uzyskaniu opinii RDOŚ; 4. Wszelkie inwestycje dotyczące m.in. budowy ferm wiatrowych, budynków mieszkalnych i usługowych w granicach obszaru muszą być poprzedzone przeprowadzeniem ocen oddziaływania na środowisko.

9. Przesłanki sporządzenia planu ochrony

Brak przesłanek do sporządzenia planu ochrony

10. Projekt weryfikacji SDF obszaru i jego granic

Aktualizacja SDF w październiku 2013 roku zatwierdzona przez GDOŚ

W odniesieniu do SDF (załączyć do dokumentacji propozycję zmienionego SDF wg. Instrukcji wypełniania SDF przekazanej przez Zamawiającego).

L.p.	Zapis SDF	Proponowany zapis SDF	Uzasadnienie do zmiany
1.	3140 Twardowodne oligo i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łakami ramienic <i>Charetea</i> % pokrycia – 36,10% reprezentatywność – A, pow. wzgl. – C, stan zachowania – B, ocena ogólna – B	3140 Twardowodne oligo i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łakami ramienic <i>Charetea</i> % pokrycia – 36,60% reprezentatywność – A, pow. wzgl. – C, stan zachowania – B, ocena ogólna – B	Inwentaryzacja terenowa wykonywana na potrzeby sporządzenia PZO wykazała, że siedlisko zajmuje większą powierzchnię.
2.	9160 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>) % pokrycia – 2,13% reprezentatywność – B, pow. wzgl. – C, stan zachowania – C, ocena ogólna – C	9160-1 Grąd subatlantycki (<i>Stellario-Carpinetum</i>) % pokrycia – 9,2% reprezentatywność – B, pow. wzgl. – C, stan zachowania – C, ocena ogólna – B	Inwentaryzacja terenowa wykonywana na potrzeby sporządzenia PZO potwierdziła znacznie większy areał zajęty przez siedlisko oraz wyższą ocenę ogólną.
3.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>) % pokrycia – 1,75% reprezentatywność – B,	9170-3 Grądy zboczowe <i>Acer platanoides-Tilia cordata</i> % pokrycia – 1,54% reprezentatywność – B, pow. wzgl. – C,	Inwentaryzacja terenowa wykonywana na potrzeby sporządzenia PZO wykazała, że siedlisko zajmuje mniejszą powierzchnię.

	<p>pow. wzgl. – C, stan zachowania – C, ocena ogólna – C</p>	<p>stan zachowania – C, ocena ogólna – C</p>	
4.	<p>91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion</i>) % pokrycia – 1,80% reprezentatywność – B, pow. wzgl. – C, stan zachowania – C, ocena ogólna – C</p>	<p>91E0-3 Nizowy łęg jesionowo-olszowy <i>Fraxino-Alnetum</i> % pokrycia – 2,40% reprezentatywność – B, pow. wzgl. – C, stan zachowania – C, ocena ogólna – B</p> <p>91E0-4 Źródłiskowe lasy olszowe na niżu (grupa niejednorodna fitosocjologicznie, zbiorowiska ujmowane jako <i>Cardamino-Alnetum glutinosae</i> lub źródłiskowe podzespoły <i>Fraxino-Alnetum</i>) % pokrycia – 0,005% reprezentatywność – B, pow. wzgl. – C, stan zachowania – C, ocena ogólna – C</p>	<p>Inwentaryzacja terenowa wykonywana na potrzeby sporządzenia PZO wykazała, że siedlisko występuje w postaci dwóch podtypów i łącznie zajmuje większą powierzchnię oraz w przypadku podtypu 91E0-3 wyróżnia się wyższą oceną ogólną.</p>
5.	<p>91F0 Łęgowe lasy dębowo – wiązowo - jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>) % pokrycia – 0,90% reprezentatywność – B, pow. wzgl. – C, stan zachowania – C, ocena ogólna – C</p>	<p>91F0-2 Łęg wiązowo -jesionowo - śledziennicowy, pozostający pod wpływem ruchomych wód niepowodujących powierzchniowych zalewów (<i>Ficario-Ulmetum chrysosplenietosum</i>) % pokrycia – 0,70% reprezentatywność – B, pow. wzgl. – C, stan zachowania – C,</p>	<p>Inwentaryzacja terenowa wykonywana na potrzeby sporządzenia PZO wykazała, że siedlisko zajmuje nieco mniejszą powierzchnię, natomiast wyróżnia się wyższą oceną ogólną.</p>

		ocena ogólna – B	
--	--	------------------	--

W odniesieniu do granic obszaru (załączyć plik PDF oraz wektorową warstwę informacyjną GIS zawierające zmienione granice obszaru)

L.p.	Proponowany przebieg granicy na tle istniejących granic obszaru	Uzasadnienie do zmiany
	Nie dotyczy	

11. Zestawienie uwag i wniosków

l.p.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Sposób rozpatrzenia / odpowiedź
	Moduł A		
	Moduł B		
1.	<p><u>Pkt 4 analiza zagrożeń:</u> <u>Korekta 60 metrowego pasa ochronnego:</u> W niektórych miejscach w pasie 60 metrowym znajdują się jedyne zadrzewione a co za tym idzie zacienione miejsca gdzie bydło szuka schronienia przed słońcem. Konieczne jest zatem wyznaczenie miejsc w obwodzie jeziora gdzie bydło znajdzie schronienie. Bez takich miejsc bydło napierać będzie nawet na masywne ogrodzenie, które nie jest odpowiednie w tej strefie. Ponieważ bydło nie powinno korzystać z wody jeziora konieczne będzie pogłębienie kilku naturalnych miejsc w których zbiera się woda, tak aby stanowiły one naturalne poidła dla wypasanego bydła z dala od linii brzegowej. Bez wykonania tych oczek wodnych trudno będzie powstrzymać bydło przez naporem na wodę w okresie letnim.</p>	<p>FUTURA XXI Sp. z o.o. Mariusz Białek – właściciel gruntów nad jeziorem / przedsiębiorca</p>	<p>Uwaga została uwzględniona projekcie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Pas ochronny został w dwóch miejscach zmieniony pozostawiając możliwość korzystania bydła z zadrzewień, niemniej przy jednoczesnym bezwzględny zakazie wprowadzania bydła do wody. W obowiązku właściciela bydła leży zapewnienie miejsc zacienionych i poidel bądź oczek wodnych. Jeżeli inwestor przewiduje konieczność pogłębienia istniejących oczek wodnych bądź ich rozbudowy, powinien wystąpić do właściwego organu o zezwolenia na</p>

	<p>Wpłyne to również pozytywnie na siedliska ptaków i dzikiej zwierzyny odstraszonej często przez turystów. Sztuczne poidła nie zdadzą egzaminu na tak dużym terenie, woda będzie zbyt ciepła a nawet szkodliwa, duże plastikowe czy metalowe zbiorniki będą szpeci i generować dodatkowy ruch pojazdów rolniczych. Należałoby również przewidzieć i dopuścić w strefie Natura 2000 w perspektywie czasu lokalne zalesienia.</p>		<p>wykonanie przedmiotowych prac, m.in. warunki zabudowy, pozwolenie wodnoprawne, warunki prowadzenia robót od RDOŚ. Dopuszcza się nasadzenia w formie zadrzewień rodzimymi gatunkami drzew na całym obszarze Natura 2000. Jest to jedno z działań ochronnych dla przedmiotowego obszaru.</p>
2.	<p><u>Pkt 4 analiza zagrożeń:</u> <u>Turystyka w okresie letnim:</u> Na terenie 2 ha tzw. cypel wcinający się w lustro jeziora, należącym do gminy Miłakowo znajduje się kąpielisko, pole namiotowe oraz parking dla samochodów. Uważam, że forma w jakiej jest to prowadzone stanowi największe zagrożenie dla jeziora Wukśniki i terenów je okalających.</p>	<p>FUTURA XXI Sp. z o.o. Mariusz Białek – właściciel gruntów nad jeziorem / przedsiębiorca</p>	<p>Uwaga została uwzględniona w projekcie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Ruch turystyczny - wskazuje się na istniejące zagrożenie dla przedmiotowego obszaru. Ruch turystyczny wymaga skanalizowania i pewnego uporządkowania. Natomiast dzierżawca terenu, powinien przestrzegać wszystkich nałożonych obostrzeń wynikających z ochrony przedmiotowego obszaru. W planie zadań ochronnych zaplanowano działania ochronne umożliwiające ukierunkowanie ruchu turystycznego. Właściciel gruntu, w tym przypadku Urząd Miasta i Gminy Miłakowo powinien kontrolować przestrzeganie zasad przez dzierżawcę terenu z jednoczesnym warunkiem wypowiedzenia dzierżawy w przypadku braku przestrzegania zasad przez dzierżawcę.</p>
3.	<p><u>Pkt 4 analiza zagrożeń:</u> <u>Parking:</u> W miesiącach czerwiec, lipiec i sierpień na tak małej powierzchni parkują setki samochodów dziennie. Samochody parkują na zupełnie do tego nie przygotowanej nawierzchni, zielona trawa w odległości kilku metrów od linii brzegowej często obserwować można nawet samochody bezpośrednio na linii brzegowej myte lub załadowane sprzętem turystycznym. Ta duża liczba samochodów</p>	<p>FUTURA XXI Sp. z o.o. Mariusz Białek – właściciel gruntów nad jeziorem / przedsiębiorca</p>	<p>Uwaga została uwzględniona w projekcie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Wyznaczono zadania ochronne w celu skanalizowania ruchu turystycznego i eliminacji dodatkowego zanieczyszczenia jeziora. Dzierżawca gruntu został zobowiązany do przestrzegania zasad zgodnych z zapisami planu zadań ochronnych, które będą egzekwowane.</p>

	<p>pozostawia na terenie zielonym całą masę wycieków olejów i smarów technicznych. Z tego powodu należałoby zredukować ten dziki parking na łące, lub nakazać jego gospodarzowi przygotowanie nawierzchni utwardzonej z niezbędnymi separatorami nieczystości. Tym bardziej iż parking i wjazd o okresie letnim jest płatny.</p>		
4.	<p><u>Pkt 4 analiza zagrożeń:</u> <u>Pole namiotowe i kąpielisko:</u> Dziesiątki namiotów i tłumy ludzi w okresie letnim generują sterty śmieci oraz zanieczyszczenie fizjologiczne. Ustawiane prowizorycznie 2 WC „toy toy” powoduje, iż tłumy ludzi załatwia się w przylegającym lesie, zaroślach itd. Takie kąpielisko i pole namiotowe musi być wyposażone w odpowiednią ilość stacjonarnych toalet i odpowiednio pojemne szambo. Goście pola namiotowego palą ogniska. Oczywiście drewno pochodzi z kradzieży i dzikiego wyrębu na okolicznym terenie. Należy bezwzględnie zakazać palenia ognisk na polu namiotowym a nawet w całym obszarze Natura 2000. Po każdym sezonie turystycznym można łatwo zauważyć pozostałości po dzikich wycinkach drzew i krzewów. Wzywana policja jest bezradna a liczba drzew, których jest i tak zbyt mało z roku na rok maleje. Administracyjny zakaz palenia ognisk w pobliżu jeziora jest jedyną skuteczną możliwością powstrzymania tego procederu. Gospodarza pola namiotowego i kąpieliska należy w dalszej kolejności zobowiązać do instalacji odpowiedniej ilości pojemników na śmieci i oraz ich wywózkę. Lata doświadczeń pokazują, iż niezbędne jest również jego zobowiązanie do oczyszczania z pozostałości po turystach (plastikowe i metalowe opakowania) rozsianych w wodzie, linii brzegowej i dalszej okolicy. Bardzo często na polu namiotowym i kąpielisku spożywany jest alkohol. Pojawiają się potężne samochody ciężarowe z tzw. „bufetem na kołach”. Mając na względzie prostą zależność między spożyciem alkoholu a nieodpowiedzialnym zachowaniem i degradacją środowiska nie powinna być udzielana koncesja na sprzedaż alkoholu na tym</p>	<p>FUTURA XXI Sp. z o.o. Mariusz Białek – właściciel gruntów nad jeziorem / przedsiębiorca</p>	<p>Uwaga została uwzględniona w projekcie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Uwagi te zostały ujęte jako jedno z działań ochronnych</p>

	kąpielisku.		
5.	<p><u>Pkt 4 analiza zagrożeń:</u> <u>Płetwonurkowie:</u> Jezioro i jego zasoby są głównym przedmiotem ochrony w ramach programu Natura 2000. Jak pokazano na zdjęciach jego dna, jest ono zdewastowane przez dziko uprawiane w jego wodach nurkowanie. Zgadzam się z zaprezentowaną przez eksperta opinią, iż należy je ucywilizować decyzjami administracyjnymi. Jeśli bowiem dno jeziora dewastowane jest w sposób bezpośredni przez zbyt dużą ilość nurków lub ich małe doświadczenie to nieograniczona niczym liczba nurków i podwodnych spacerów w sposób wpływa na degenerację przedmiotu programu Natura 2000. Decyzje administracyjne mają tu znaczenie kluczowe. Jest nie zrozumiałe jak można widzieć negatywny wpływ np. ekstensywnej hodowli bydła będącej naturalnym składnikiem środowiska a w tak małym stopniu wpływać na bezpośrednie źródło zagrożenia jeziora jakim są np. „spacery” nurków po dnie. Znaczne ograniczenie ilościowe oraz postawienie wymogów kwalifikacyjnych to jedyny skuteczny sposób zmniejszenia bezpośredniego zagrożenia. Wieś Mysłaki Małe: Prezentowany na zdjęciach zanieczyszczony ciek wodny wpływający do jeziora to wynik braku szamba w kilku zamieszkałych domach. Ścieki odprowadzane są do przydrożnego rowu i dalej wpływają do jeziora. W tzw. Dworku szambo istnieje ale jest sporadycznie opróżniane, a jego zawartość trafia do tego samego cieku wodnego. Błędnie przypisano źródło tego poważnego zanieczyszczenia. Gospodarstwo i bydło nie jest bowiem źródłem tego ścieku.</p>	<p>FUTURA XXI Sp. z o.o. Mariusz Białek – właściciel gruntów nad jeziorem / przedsiębiorca</p>	<p>Uwaga została uwzględniona w projekcie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Ruch turystyczny w tym nurkowanie zostało wskazane jako jedno z istniejących zagrożeń i zostały zaplanowane działania ochronne w odniesieniu do tego zagrożenia. Proponowane przez Wnioskodawcę działania takie jak wydawanie decyzji administracyjnych w odniesieniu do nurkowania, wędkowania czy korzystania z plaży są zasadne jednak możliwe do realizacji jedynie na terenie obszarów rezerwatów przyrody. Warto byłoby rozważyć możliwość powołania rezerwatu przyrody w przypadku tak cennego w skali województwa i nie tylko zbiornika wodnego jakim jest jezioro Wukśniki. Odnosząc się do kolejnej uwagi i dewastacji cieku wodnego, należy zauważyć, że na przedmiotowym obszarze przeprowadzono lustrację terenową i stwierdzono jednoznacznie, że wskazany ciek wodny jest dewastowany przez przebywające tam bydło. Niemniej nie odrzuca się uwagi odnośnie dopływu zanieczyszczeń z gospodarstw domowych, co zostało ujęte jako jedno z zagrożeń istniejących obszaru i zostały zaplanowane działania ochronne w odniesieniu do tego zagrożenia.</p>
	Moduł C		

6.	<u>Pkt 6 Ustalenie działań ochronnych</u> Czy zasadne jest tworzenie poręczówki, ponieważ zwiększy to atrakcyjność obszaru i zwiększy tym samym liczbę odwiedzających płetwonurków. Należałoby zwiększyć liczbę jezior do ćwiczeń.	Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Uwagę przyjęto . Odstąpiono od budowy poręczówki. Ustalono konieczność postawienia tablic informacyjnych
7.	Propozycja wprowadzenia opłat za nurkowanie	Urząd Miasta i Gminy Miłakowo	Uwagę odrzucono. Nie ma takiej możliwości prawnej. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska może jedynie na terenie rezerwatów przyrody wprowadzić opłaty za wstęp na jego teren. Należy rozważyć możliwość powołania rezerwatu przyrody Jezioro Wukśniki w celu jego właściwej ochrony.

12. Literatura

Zestawienie publikacji wykorzystanych do opracowania planu wg. wzoru:

<Nazwisko i pierwsza litera imienia>. <rok>. <Tytuł>. <Wydawnictwo> <numer zeszytu*>: <strona*>; <miasto>

* - dotyczy magazynów, zeszytów naukowych. W przypadku <strony_artykułu> wpisać strony gdzie znajdują przywoływane, cytowane informacje

Np.:

Kuźniak S., Dombrowski A., Gołowski A., Tryjanowski P. 1997. Stan i zagrożenia polskiej populacji ortolana *Emberiza hortulana* na tle sytuacji gatunku w Europie. *Notatki ornitologiczne* 38: 141-150.

Walasz K., Mielczarek K. 1992. *Atlas ptaków lęgowych Małopolski 195-1991*. Biologica Silesiae: 55-65; Wrocław.

13. Minimalne wymagania techniczne przekazywanych materiałów przestrzennych

1. Wyniki inwentaryzacji przyrodniczych, a także wszelkie inne dane o charakterze przestrzennym, będące wynikiem prac nad Planem Zadań Ochrony dla obszaru Natura 2000 wykonawca przekazuje w formie cyfrowych warstw wektorowych używanych w systemach informacji przestrzennej (GIS) oraz cyfrowych map tematycznych.
2. Warstwy wektorowe mają spełniać wymagania:
 - a. Sporządzone zgodnie ze „Standardem Danych GIS w ochronie przyrody” z uwzględnieniem dokumentu pn. „Adaptacja Standardu Danych GIS w ochronie przyrody na potrzeby gromadzenia danych przestrzennych dla projektu POIS.05.03.00-00-186/09 pn. „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski” w roku 2011” – dostępny u zamawiającego
 - b. Układ współrzędnych "PUWG 1992" (EPSG: 2180)
 - c. Format pliku w którym wykonawca przekaże zleceniodawcy dane to obligatoryjnie ESRI shapefile (*.shp), ewentualnie dodatkowo formaty danych na których pracuje dany RDOŚ.
3. Informacje przestrzenne mają posiadać tzw. metadane zgodne z dyrektywą INSPIRE. Do metadanych należą informacje m.in. o źródle danych, aktualności, właścicielu, organie referencyjnym itp. – AGREGACJA DO STANU JEDEN PLAN, JEDNE METADANE?
4. Cyfrowe mapy tematyczne przedstawiające wyniki inwentaryzacji powinny być sporządzone w oparciu o mapy państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (SPRAWDZIĆ BEZPŁATNOŚĆ GEOPORTALU). Podkład rastrowy ma spełniać wymagania:
 - a. Skala 1:10 000
 - b. Kolor (RGB 24bit)
 - c. Skalibrowany do układu współrzędnych PUWG 1992 i zapisany w pliku TIFF niosącym informacje o georeferencji, tzw. GeoTIFF
5. Wydruki cyfrowych map tematycznych mają spełniać wymagania:
 - a. Format co najmniej A3
 - b. Opatrzony znakami graficznymi i logotypami zgodnie z wymaganiami POIS
 - c. Rozdzielczość wydruku nie mniejsza niż 300dpi
6. Skany map, o których mowa między innymi w punkcie 2.5. należy wykonać w rozdzielczości nie niższej niż 300 dpi.

14. Instrukcja wypełniania Standardowego Formularza Danych GDOŚ 2010

Zgodnie z instrukcją wypełniania SDF wersja 2010.1 z maja 2010 roku przekazaną przez Zamawiającego (http://www.gdos.gov.pl/files/n2000/Instrukcja-wypelniania_SDF_final.pdf).

15. Spis treści

Dla dokumentów w formacie PDF, w których tworzony będzie spis treści zaleca się wykonanie tzw. aktywnego spisu treści - odnośników do poszczególnych sekcji dokumentów pozwalające na przyspieszenie i optymalizację pracy na obszernych dokumentach. Aktywny spis treści można wykonać w popularnych edytorach tekstu, takich jak Microsoft Word 2007 czy edytor tekstu Writer darmowego pakietu oprogramowania biurowego Open Office.